

Prezes Rady Ministrów

Mateusz Morawiecki

Warszawa, dnia /elektroniczny znacznik czasu/

RM-0610-3-23

Pani Elżbieta WITEK
Marszałek Sejmu

Szanowna Pani Marszałek,

na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam Sejmowi projekt ustawy o ratyfikacji Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Federacyjną Republiką Brazylii w sprawie eliminowania podwójnego opodatkowania w zakresie podatków od dochodu oraz zapobiegania uchylaniu się i unikaniu opodatkowania oraz Protokołu do tej Umowy, podpisanych w Nowym Jorku dnia 20 września 2022 r.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych zostali upoważnieni Minister Finansów oraz Minister Spraw Zagranicznych.

Z poważaniem
Mateusz Morawiecki
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Do wiadomości:
wnioskodawca

U S T A W A

z dnia

**o ratyfikacji Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Federacyjną Republiką Brazylii
w sprawie eliminowania podwójnego opodatkowania w zakresie podatków od dochodu
oraz zapobiegania uchylaniu się i unikaniu opodatkowania oraz Protokołu do tej
Umowy, podpisanych w Nowym Jorku dnia 20 września 2022 r.**

Art. 1. Wyraża się zgodę na dokonanie przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej ratyfikacji Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Federacyjną Republiką Brazylii w sprawie eliminowania podwójnego opodatkowania w zakresie podatków od dochodu oraz zapobiegania uchylaniu się i unikaniu opodatkowania oraz Protokołu do tej Umowy, podpisanych w Nowym Jorku dnia 20 września 2022 r.

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

1. Potrzeba i cel zawarcia Umowy

Rynek brazylijski, z uwagi na swoją wielkość i perspektywy rozwoju, może odgrywać w przyszłości ważną rolę dla Polski.

Pomimo cyklicznych kryzysów gospodarczych Brazylii pozostaje dla Polski najważniejszym partnerem handlowym w Ameryce Łacińskiej nie tylko ze względu na bogate zasoby naturalne (m.in. rudy miedzi, boksytów, rudy żelaza, złota, manganu, niklu, fosforanów, platyny, cyny, uranu, ropy naftowej, drewna) i żywnościowe, lecz przede wszystkim z uwagi na znaczący, ponad 200-milionowy rynek zbytu dla polskich towarów, w szczególności wysoko przetworzonych (m.in. dla części i akcesoriów samochodowych, sprzętu elektromechanicznego, leków, elektroniki, nawozów i chemikaliów), które prezentują wyższy poziom zaawansowania technologicznego niż większość miejscowych produktów.

Za najbardziej perspektywiczne dla dalszego rozwoju dwustronnej współpracy gospodarczej branży należy uznać przede wszystkim:

- przemysł stoczniowy i naftowy,
- przemysł kolejowy i infrastruktury transportowej,
- nawozy, przemysł chemiczny,
- wyroby przemysłu elektromaszynowego i aparatura telekomunikacyjna,
- przemysł motoryzacyjny (części i akcesoria),
- sprzęt medyczny i aparatura pomiarowa,
- przemysł rolno-spożywczy,
- kosmetyki.

2. Charakterystyka polsko-brazylijskich relacji gospodarczych

Ogólna charakterystyka sytuacji gospodarczej¹⁾

W 2021 r. PKB Brazylii wyniósł 1,608 bilionów USD (8,7 biliona R\$), co stanowi 1,7% światowego PKB i plasuje Brazylię jako 13. ekonomię świata. PKB per capita wyniósł w 2021 r. 7.541,960 USD, a średnie wynagrodzenie 1.921,19 R\$.

W 2021 r. nastąpił 4,6% wzrost PKB w porównaniu z 2020 r. Brazylijska gospodarka odrobiła straty spowodowane pandemią COVID-19 z 2020 r., kiedy to poziom PKB obniżył się o 3,9%.

---

¹⁾ <https://www.gov.pl/web/brazylia/informator-ekonomiczny>

Według IBGE (Brazylijski Instytut Geograficzno-Statystyczny) wzrost gospodarczy spowodowany jest głównie wzrostem usług (4,7%) i przemysłu (4,5%), które razem stanowią 90% PKB kraju. Z drugiej strony rolnictwo spadło o 0,2% w 2020 r. Wzrost usług nastąpił głównie w takich sektorach jak transport, magazynowanie i poczta oraz przewozy pasażerskie, technologia informacyjna i komunikacja. W przemyśle pozytywny wynik odnotowało budownictwo, które wzrosło o 9,7%. Pozytywny wynik odnotowały również przemysły wytwórcze (4,5%), na co wpływ miały głównie takie czynniki jak wzrost produkcji maszyn i urządzeń, metalurgii i motoryzacji. Przemysł wydobywczy wzrósł o 3,0% dzięki wzrostowi wydobycia rudy żelaza.

W ostatnich latach, z powodu kolejnych kryzysów, brazylijski PKB wykazuje wzloty i upadki. Kryzys gospodarczy, który rozpoczął się pod koniec rządów prezydent Dilmey Rousseff, a później skutki pandemii znacznie wpłynęły na wyniki gospodarcze. Wymaga odnotowania, że w dniu 30 października 2022 r. odbyła się w Brazylii II tura wyborów prezydenckich, które wygrał Luiz Inácio Lula da Silva, który zastąpił prezydenta Jaira Bolsonaro.

Wszystkie elementy popytu krajowego wzrosły w 2021 r., w przeciwieństwie do tego, co miało miejsce w 2020 r. Konsumpcja gospodarstw domowych wzrosła o 3,6%, a konsumpcja rządowa o 2,0%. W 2020 r. składowe te spadły odpowiednio o 5,4% i 4,5%.

Pomimo wzrostu PKB, Brazylia spadła na 13. pozycję na świecie pod względem wielkości gospodarki. Warto zwrócić uwagę, że do 2020 r. Brazylia plasowała się w pierwszej dziesiątce. Spadek ten spowodowany był głównie wahaniami wartości reala w porównaniu do dolara w 2021 r.

Brazylia była jednym z krajów najmocniej dotkniętych pandemią koronawirusa. W 2021 r. brazylijska ekonomia jedynie zdołała odrobić straty z okresu pandemii, a na rok 2022 przewidywania ekonomiczne są bardzo skromne. Kraj zmaga się z problemem inflacji, wzrosły stopy procentowe oraz pojawiły się problemy w globalnym łańcuchu dostaw. Jeżeli chodzi o braki lub opóźnienia w dostawach towarów z zagranicy, to najbardziej ucierpiały sektory takie jak sprzęt elektroniczny czy samochodowy.

Brazylijska gospodarka znajduje się w trudnym momencie. Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych uznawany za wskaźnik inflacyjny osiągnął zakumulowany wzrost 10,06% w 2021 r. Od końca 2021 r. obserwuje się w Brazylii dość wysoki wskaźnik niewypłacalności kredytowej, związany z inflacją wahającą się już w granicach 12% w 2022 r., co ma negatywny wpływ na siłę nabywczą gospodarstw domowych. Oprócz tego wzrost stóp procentowych powoduje wzrost kosztów zadłużenia.

Brazylia zakończyła 2021 r. z 12 milionami bezrobotnych, pomimo że stopa bezrobocia obecnie spada (10,5% w czerwcu 2022 r.). W opinii analityków bezrobocie będzie jednak utrzymywać się jeszcze na wysokim poziomie w 2022 r. w związku z utrzymującą się inflacją, wysokimi stopami procentowymi, spadającymi dochodami rodzin i niepewnością związaną z sytuacją fiskalną kraju, oraz niepewnością związaną z nadchodzącymi wyborami prezydenckimi. Na wszystkie prognozy ekonomiczne dodatkowo negatywnie wpływa wojna pomiędzy Rosją i Ukrainą, która może hamować globalny wzrost — w tym Brazylii, która była głównym importerem rosyjskich nawozów.

Deficyt pierwotny budżetu federalnego zamknął się w 2021 r. kwotą 35,073 mld BRL, co oznacza spadek realny o 95,5% w stosunku do wyniku ujemnego 743,255 mld BRL zanotowanego w 2020 r. (10% PKB). Jest to najmniejszy poziom deficytu od 2014 r., co wiąże się ze wzrostem przychodów i redukcją wydatków związanych z pandemią COVID-19.

Główne sektory gospodarki

Gospodarka Brazylii opiera się głównie na usługach. Główne gałęzie przemysłu brazylijskiego to: górnictwo, hutnictwo żelaza i metali nieżelaznych, przemysł motoryzacyjny, lotniczy, spożywczy, elektrotechniczny, celulozowo-papierniczy, chemiczny. W rolnictwie dominują uprawy soi, kawy, trzciny cukrowej, bawełny, kukurydzy, manioku, ryżu. Brazylia należy do czołowych światowych producentów i eksporterów rudy żelaza, cukru, kawy, soi, soku pomarańczowego, tytoniu, mięsa wołowego i drobiowego. W ostatnich latach dynamicznie rozwija się produkcja bioetanolu z trzciny cukrowej. Historycznie Brazylia jest ważnym eksporterem surowców i towarów podstawowych oraz produktów przemysłu petrochemicznego, wydobywczego i transformacyjnego. Jeżeli chodzi o import, Brazylia importuje raczej produkty przetworzone, z reguły pochodne ropy naftowej, obwody elektroniczne oraz leki. W strukturze importu przeważają takie sektory jak chemiczny, maszynowy, elektroniczny oraz transportowy.

Udział poszczególnych sektorów gospodarki w PKB Brazylii kształtował się w 2021 r. następująco: rolnictwo 6,8%, przemysł 20,4%, usługi 72,8%.

Tabela najważniejszych wskaźników makroekonomicznych

Wyszczególnienie	Rok bieżący lub rok z aktualnie dostępnymi danymi (2021)	Rok poprzedni (2020)
PKB	8,7 biliona BRL	7,3 biliona BRL
PKB na jednego mieszkańca	40 688 BRL	39 178 BRL
Tempo wzrostu PKB w procentach	4,6%	-3,9%
Relacja deficytu/nadwyżki finansów publicznych do PKB w procentach	4,42%	13,6%
Relacja całkowitego długu publicznego do PKB w procentach	80,3%	88,6%
Stopa inflacji (indeks cen konsumpcyjnych CPI) w procentach	10,42%	4,23%
Stopa bezrobocia w procentach	10,5%	11,1%
Wartość obrotów handlu zagranicznego	499,8 mld USD	368,7 mld USD
Wartość eksportu	280,4 mld USD	209,8 mld USD
Wartość importu	219,4 mld USD	158,9 mld USD
Relacja deficytu/nadwyżki na rachunku obrotów bieżących bilansu płatniczego do PKB w procentach	4,42%	-13,6%
Wartość zagranicznych inwestycji bezpośrednich w kraju urzędowania	58 mld USD	28 mld USD
Wartość zagranicznych inwestycji bezpośrednich kraju urzędowania za granicą	(dane jeszcze nie opublikowane)	558 mln USD
<i>*Kurs oficjalny w dniu 31.12.2021 r. wynosił 1 USD = 5,56 BRL</i>		

Handel zagraniczny

W 2021 brazylijski import wyniósł 219,4 mld USD, czyniąc Brazylię dwudziestym dziewiątym importerem świata. Brazylijski eksport wyniósł 280,4 mld USD, plasując Brazylię na miejscu dwudziestym piątym wśród największych eksporterów świata. Pomimo tego, iż Brazylia jest największą gospodarką Ameryki Łacińskiej i rynkiem o ogromnych możliwościach, poziom handlu zagranicznego nie odpowiada temu potencjałowi.

Bilans handlowy Brazylii w 2021 r. odnotował nadwyżkę w wysokości 61 mld USD. Wartość ta oznacza wzrost o 21,1% w porównaniu z 2020 r. i jest wyższa od rekordowej kwoty 56 mld USD z 2017 r. Eksport w 2021 r. wzrósł o 34% w porównaniu do 2020 r., podczas gdy import wzrósł o 38,2%.

W imporcie nastąpił wzrost popytu na nakłady inwestycyjne i półprodukty o 45,7%, a wśród nich nakłady rolnicze, elektronikę i petrochemię. Nastąpił wzrost importu paliw o 87,1% i energii elektrycznej o 89%. Oprócz tego odnotowano 77,1% wzrostu w imporcie leków, a konkretnie szczepionek. Do najczęściej importowanych produktów w Brazylii należą nawozy, ropa naftowa lub bitumiczne oleje mineralne, produkty farmaceutyczne, rurki termoelektryczne, sprzęt telekomunikacyjny oraz części i akcesoria samochodowe.

Brazylia jest historycznie protekcjonistycznym państwem. Fakt, że kraj należy do unii celnej Mercosul, sprawia, iż taryfy celne są dość wysokie, a także utrudnia proces zawierania umów o wolnym handlu. Z tej przyczyny Brazylia jest krajem mało zintegrowanym w globalnym łańcuchu wartości oraz posiada stosunkowo niewiele umów o wolnym handlu z innymi państwami. Tylko około 12% brazylijskiego importu pochodzi z krajów, z którymi Brazylia posiada umowę o wolnym handlu. Sprawia to, że średnia stosowana wartość taryfowa MFN (*most favoured nation*) wynosi 13,6%. Istnieje również niestabilność polityki handlowej związana z dość dużym poziomem taryf celnych skonsolidowanych, czyli maksymalnej wartości do jakiej taryfy mogą zostać podniesione. Przy małej liczbie umów o wolnym handlu jest to element pewnej niestabilności polityki handlowej. Kolejnym czynnikiem jest niestabilność reala, co negatywnie wpływa na politykę eksportową czy inwestycyjną brazylijskich partnerów.

Inwestycje zagraniczne

Agencja ratingowa Standard & Poor's (S&P) potwierdziła rating Brazylii na poziomie stabilnym. W 2021 r. brazylijskie zagraniczne inwestycje bezpośrednie odnotowały ponad stu procentowy wzrost, osiągając poziom 58 mld USD i czyniąc Brazylię 7. największym miejscem docelowym tych inwestycji.

Uczestnictwo w wielostronnych organizacjach i porozumieniach o charakterze gospodarczym

Pozycja Brazylii wewnątrz bloku Mercosul została wzmocniona wraz z wyraźnym osłabieniem Argentyny w związku z pogłębiającym się tam kryzysem politycznym i gospodarczym. W 2021 r. nastąpiło jednocześnie ożywienie bloku, czego dowodem jest, między innymi, zakończenie negocjacji dwóch ważnych umów o wolnym handlu: z UE i EFTA. Zakończenie

negocjacji pomiędzy UE i Mercosul ustępujący prezydent Jair Bolsonaro nazwał pierwszym krokiem w tym kierunku. Proces zatwierdzenia umowy wciąż jednak jest jeszcze na wczesnym etapie. Jednym z priorytetów brazylijskiej prezydencji było również zmniejszenie o ponad 80% Wspólnej Taryfy Celnej bloku (TEC).

Trwają wysiłki Brazylii zmierzające do przyjęcia w poczet członków OECD. Po dwóch latach od złożenia oficjalnego wniosku o członkostwo, Rada OECD podjęła decyzję o rozpoczęciu rozmów akcesyjnych z sześcioma kandydatami do członkostwa, w tym Brazylią.

Stosunki gospodarcze z Unią Europejską

Po 20 latach negocjacji, w maju 2019 r., udało się osiągnąć porozumienie w sprawie umowy handlowej między Mercosul i Unią Europejską. Porozumienie stanowi historyczny kamień milowy w stosunkach między Mercosul a Unią Europejską, które łącznie stanowią około 25% światowego PKB. W obliczu napięć i niepewności w handlu międzynarodowym, zawarcie umowy podkreśla zaangażowanie dwóch bloków w otwartość gospodarczą i wzmocnienie konkurencyjności. Zgodnie z oświadczeniem wydanym przez MSZ Brazylii, umowa, która przewiduje zniesienie ceł dla produktów rolnych o dużym znaczeniu strategicznym dla kraju, takich jak sok pomarańczowy, owoce czy kawa rozpuszczalna, ale przede wszystkim wołowina, cukier i etanol, przyniesie wymierne korzyści dla krajowej gospodarki.

Umowa zapewni wzrost konkurencyjności w niektórych sektorach przemysłu, m.in. włókienniczym, chemicznym, lotniczym i motoryzacyjnym, jednocześnie zagwarantuje producentom krajowym dostęp do zaawansowanych technologii po znacznie niższych kosztach. Otwarcie brazylijskiego rynku dla europejskich produktów i usług będzie wymagało od Brazylii przeprowadzenia reform krajowych. Ważne jest, aby ta zmiana była stopniowa, umożliwiając lokalnym firmom dostosowanie się do nowej rzeczywistości. Mając na uwadze izolacjonistyczną politykę handlową prowadzoną przez kraje Mercosul (w ciągu ostatnich 20 lat zostały podpisane jedynie trzy umowy handlowe o niewielkim znaczeniu z Egiptem, Izraelem i Autonomią Palestyńską), porozumienie handlowe stanowi niewątpliwie nadanie nowego impulsu dla całego bloku, a zarazem będzie to ogromne wyzwanie, które umożliwi realistyczne spojrzenie na zachowanie brazylijskiej gospodarki w tak dużej strefie wolnego handlu. Opinia publiczna jest zgodna co do pozytywnych skutków, które umowa może przynieść dla sektora rolniczego, jednak mniej optymistycznie podchodzi do kwestii związanych z przemysłem, który do tej pory był dosyć ospały i przede wszystkim chroniony, m.in. z powodu braku konkurencji na rynku. Opozycja studzi nastroje i przestrzega, że krajowy przemysł nie jest gotowy na tak drastyczne zmiany, obawiając się zbyt brutalnej konkurencji

ze strony europejskich producentów. Przeciwnicy uważają, że jest to nieodpowiedni moment na podpisanie tak ważnej umowy ze względu na niestabilną sytuację ekonomiczną Mercosul, a taki stan prowadzi do nadmiernych ustępstw ze strony państw bloku.

Warto zaznaczyć, że oprócz znaczących korzyści ekonomicznych, umowa przewiduje również zachowanie wysokich standardów w zakresie zrównoważonego rozwoju i ochrony praw człowieka. Nie wiadomo jednak kiedy umowa miałaby wejść w życie.

Gospodarcze umowy dwustronne

Stosunki gospodarcze między Polską a Brazylią regulują m.in. następujące umowy:

- Umowa handlowa i płatnicza polsko-brazylijska podpisana w Rio de Janeiro 19 marca 1960 r. weszła w życie 15 października 1964 r.;
- Porozumienie między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Rządem Federacyjnej Republiki Brazylii w sprawie transportu morskiego podpisane w Warszawie 26 listopada 1976 r. weszło w życie 21 lipca 1977 r.;
- Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Federacyjnej Republiki Brazylii o współpracy w dziedzinie nauki i techniki podpisana w Warszawie 5 września 1996 r. weszła w życie 12 stycznia 1998 r. Od 1999 r. nie odbyło się żadne spotkanie komisji mieszanej. Nie podpisano również Programu Wykonawczego do Umowy. De facto nie jest wykorzystywana w kontaktach bilateralnych;
- Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Federacyjnej Republiki Brazylii o ruchu bezwizowym podpisana w Brasili 14 lipca 1999 r. weszła w życie 23 kwietnia 2000 r.

Dwustronna wymiana handlowa

Z danych brazylijskiego Ministerstwa Gospodarki wynika, iż w okresie od stycznia do listopada 2019 r. odnotowano spadek w wymianie handlowej między Polską a Brazylią. Brazylijski eksport wyniósł 714,52 mln USD (6,1% mniej w stosunku do roku 2018) oraz import 548,55 (10,3% mniej w stosunku do roku 2018).

Wg danych GUS (za 2021 r.), polski eksport do Brazylii wyniósł 2,506 mld zł (0,19% polskiego eksportu), import z Brazylii wyniósł 6,412 mld zł (0,44% polskiego importu). Ujemne dla Polski saldo w handlu towarami wynosi 3,906 mld zł. Brazylia jest 47. rynkiem eksportu towarów z Polski oraz na 33. miejscu w polskim imporcie.

W strukturze towarowej brazylijskiego eksportu do Polski dominują rudy miedzi, otręby sojowe, silniki tłokowe, tytoń pozbawiony kamienia, niepalona kawa oraz części i akcesoria samochodowe. Z kolei w strukturze towarowej eksportu z Polski do Brazylii dominują leki, w

tym produkty weterynaryjne, części samochodowe i akcesoria, kauczuk syntetyczny, meble, wyposażenie mechaniczne oraz części silników elektrycznych.

Wzajemne inwestycje

Prekursorem polskich inwestycji w Brazylii jest firma Selena z Wrocławia, która w drugiej połowie lat 90-tych otworzyła przedstawicielstwo w Ponta Grossa w stanie Parana. Jest to region o dużej liczbie potomków polskich emigrantów, a firma, będąca światowym liderem w produkcji chemii budowlanej, posiada tam zakład zajmujący się produkcją pianki poliuretanowej.

Od lipca 2000 r. istnieje w Brazylii filia firmy KOMANDOR S.A. z Radomia, działająca w branży meblarskiej. Wg otrzymanych informacji od dyrekcji KOMANDOR DO BRASIL LTDA, spółka została utworzona przez kanadyjską filię polskiej spółki z dwoma współdziałowcami brazylijskimi. Dlatego też nie figuruje jakkolwiek zapis w danych Banku Centralnego Brazylii, że jest to inwestycja polska. Filia kanadyjska w 2002 r. scedowała swoje udziały w spółce KOMANDOR DO BRASIL LTDA spółce matce z Radomia.

Grupa Gremi od 2009 r. realizuje dużą ekologiczną i turystyczną inwestycję w nieruchomości na północnym wybrzeżu kraju (Projekt Eco Estrela).

Od 2010 r. w Brazylii (Kurytyba) działa Grupa Chemiczna Boryszew pod nazwą Maflow do Brasil Ltda. Została ona nabyta przez włoski Maflow BRS, w 100% zależny od Boryszewa w październiku 2010 r. Maflow do Brasil produkuje przewody klimatyzacyjne i wspomagania kierownicy do globalnych producentów samochodów z fabrykami zlokalizowanymi w Brazylii i Argentynie (m.in. VW, Fiat, GM, Nissan, PSA, Volvo).

Od 2012 r. w Sao Paulo działa biuro handlowe polskiej firmy Lug Light Factory. Firma ta jest producentem oświetlenia zarówno wewnętrznego, jak i zewnętrznego.

W 2013 r. z udziałem kapitału polskiego otwarto w Sao Paulo firmę Quero Passagem, operatora platformy internetowej, która służy do sprzedaży przez internet biletów na dalekobieżne połączenia autobusowe.

W 2016 r. swoje biuro w Sao Paulo otworzyła firma Comarch z Krakowa.

Swoją działalność w Brazylii kontynuują firmy, które w latach 2011–2012 otworzyły swoje biura, eSKY (branża internetowa) oraz Medcom (branża kolejowa). W Brazylii Medcom modernizuje 104 składy dla metra w Sao Paulo, ponadto dla firmy SuperVia w Rio de Janeiro wraz z firmą CAF instaluje konwertery napięcia stałego dla 35 składów kolejowych. Wg

informacji uzyskanych z Medcom 9% całej produkcji zakładu jest przeznaczona na rynek brazylijski.

Polska firma z branży chemicznej Synthos eksportuje do Brazylii kauczuk syntetyczny i kauczuk sterynowo-butadienowy karboksylowany.

Polski producent opakowań metalowych Canpack otworzył fabrykę w stanie Goiás. Łącznie inwestycje polskiej firmy w Brazylii sięgają blisko 400 mln USD. Firma dokonała zakupu w 2016 r. zakładów metalowych w mieście Fortaleza za kwotę 98 mln USD. Canpack planuje kolejne inwestycje w Brazylii, gdyż uznaje miejscowy rynek za wysoce perspektywiczny. Inwestycja polskiej firmy przyczyniła się do utworzenia łącznie około 500 miejsc pracy, z czego ponad 200 w fabryce w Itumbiara (Goiás).

3. System podatkowy

Najważniejsze cechy systemu podatkowego Brazylii

Ramy brazylijskiego systemu podatkowego określa Konstytucja Brazylii, brazylijski Kodeks Podatkowy oraz inne akty prawa federalnego. Konstytucja przyznaje uprawnienia podatkowe zarówno władzom federalnym, stanowym (w tym okręgowi federalnemu) jak i samorządowi. W rezultacie zarówno rząd federalny, poszczególne stany, jak i władze na szczeblu samorządowym mogą w granicach przyznanych przez Konstytucję stanowić prawo podatkowe.

Podatki dochodowe: spółki²⁾

A. Spółki będące rezydentami podatkowymi w Brazylii	
Rezydencja podatkowa	Zgodnie z prawem wewnętrznym spółka jest uznawana za rezydenta Brazylii, jeżeli jest zarejestrowana zgodnie z prawem miejscowym na terytorium Brazylii.
Podstawa opodatkowania	Dochód osiągniany na całym świecie.
Stawka CIT	CIT: 15% plus 10% od dochodu powyżej 240.000 BRL ³⁾ .

²⁾ Podatnicy będący osobami prawnymi podlegają dwóm podatkom od dochodu, a mianowicie opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób prawnych (w języku portugalskim: Imposto de Renda da Pessoa Jurídica, IRPJ) oraz daninie socjalnej z zysku netto (w języku portugalskim: Contribuição Social sobre o Lucro Líquido, CSLL), zwanymi dalej łącznie podatkami dochodowymi od osób prawnych (CIT). Chociaż nazwa CSLL sugeruje charakter składki na ubezpieczenia społeczne, jej podstawa i ogólne zasady nakładania są podobne do tych stosowanych na potrzeby IRPJ; w tym sensie wszystkie dochody podlegające IRPJ są zasadniczo opodatkowane również CSLL. W rezultacie CSLL jest kwalifikowana jako rodzaj podatku dochodowego od osób prawnych.

³⁾ 1 real brazylijski (BRL) = 0,9671 PLN (wg kursu średniego Narodowego Banku Polskiego z dnia 20.08.2019 r.).

	Danina socjalna z zysku netto (CSLL) – 9% (20% w przypadku banków).
Zyski majątkowe	Opodatkowane na zasadach ogólnych.
Rozliczanie strat	Tak, możliwość rozliczenia strat z poprzednich lat nieograniczona w czasie, nie więcej niż 30% zysku netto skorygowanego o określone naliczenia i wyłączenia.
Wewnętrzna metoda unikania podwójnego opodatkowania	Zaliczenie zwykłe (kredyt).
B. Spółki niebędące rezydentami podatkowymi w Brazylii	
Stawka podatku dochodowego	Oddziały/przedstawicielstwa spółek niebędących rezydentami opodatkowane są na takich samych zasadach jak rezydenci. Pozostałe dochody nierezydentów, podlegają podatkowi u źródła (co do zasady: 15% albo 25% – jeżeli beneficjent jest rezydentem jurysdykcji o niskim poziomie opodatkowania; szerzej poniżej).
Opodatkowanie zysków ze sprzedaży spółek brazylijskich	Stawki progresywne wahające się od 15% do 22,5% w zależności od wysokości zysku (25% – jeżeli beneficjent jest rezydentem jurysdykcji o niskim poziomie opodatkowania). 0% podatku u źródła w przypadku określonych transakcji.
Opodatkowanie zysków ze sprzedaży nieruchomości	Stawki progresywne wahające się od 15% do 22,5% w zależności od wysokości zysku (25% – jeżeli beneficjent jest rezydentem jurysdykcji o niskim poziomie opodatkowania).
Stawki podatku u źródła:	
Zyski oddziałów	Brak dodatkowego opodatkowania.
Dywidendy	Obecnie brak podatku ⁴⁾ (25% – jeżeli beneficjent jest rezydentem jurysdykcji o niskim poziomie opodatkowania).
Odsetki	15% (25% – jeżeli beneficjent jest rezydentem jurysdykcji o niskim poziomie opodatkowania). 0% podatku u źródła w przypadku określonych transakcji (np. pożyczki eksportowe).

⁴⁾ Nie można wykluczyć w przyszłości zmian w tym zakresie.

Należności licencyjne	15% (25% – jeżeli beneficjent jest rezydentem jurysdykcji o niskim poziomie opodatkowania).
Opłaty za usługi techniczne/menadżerskie	15% (25% – jeżeli beneficjent jest rezydentem jurysdykcji o niskim poziomie opodatkowania).
Opłaty za usługi menadżerskie	25%
C. Szczególne zasady	
Zwolnienie partycypacyjne	Brak.
Podatkowe grupy kapitałowe	Brak.
Zachęty podatkowe	<p>Strefa wolnego handlu Manaus;</p> <p>Rozwój oprogramowania i usługi informatyczne (REPES);</p> <p>Nabywanie dóbr kapitałowych przez firmy eksportujące (RECAP);</p> <p>Działalność R&B;</p> <p>Inwestycje w określonych obszarach (regiony północno-wschodnie i Amazonii);</p> <p>Zachęty do rozwoju biznesu naftowego w niektórych regionach Brazylii (REPENEC);</p> <p>Specjalny system podatkowy dla Krajowego Przemysłu Obronnego (RETID);</p> <p>Specjalny system zwrotu podatku dla eksporterów wyrobów gotowych (REINTEGRA);</p> <p>Specjalny reżim celny dotyczący gospodarczego wykorzystania towarów w poszukiwaniu i eksploatacji ropy naftowej i gazu ziemnego (REPETRO-SPED);</p> <p>Specjalny reżim uprzemysłowienia towarów wykorzystywanych do poszukiwania, produkcji i eksploatacji ropy naftowej, gazu ziemnego i innych płynnych węglowodorów (REPETRO-Industrializacja);</p> <p>Zachęty podatkowe dla inwestycji w projekty infrastrukturalne, telewizję cyfrową i półprzewodniki (PADIS);</p> <p>Zachęty podatkowe dla eksporterów (PEC);</p>

	<p>Zachęty podatkowe dla firm realizujących zatwierdzone projekty infrastrukturalne w transporcie, portach, energetyce, podstawowej kanalizacji i nawadnianiu (REIDI);</p> <p>Zachęty podatkowe z tytułu składek na projekty kulturalne i artystyczne;</p> <p>Ulgi podatkowe na składki na projekty związane ze sportem;</p> <p>Ulgi podatkowe na działalność R&B prowadzoną przez firmy informatyczne (zachęta IT Law);</p> <p>Zachęty podatkowe z tytułu stałego importu towarów do poszukiwania i eksploatacji ropy naftowej, gazu ziemnego i innych węglowodorów płynnych;</p> <p>Specjalny system podatkowy na rozwój działalności wystawienniczej kinematograficznej (RECINE);</p> <p>Zachęty podatkowe dla branży kawowej;</p> <p>Zachęta podatkowa dla przemysłu motoryzacyjnego, przemysłu biodiesla i niektórych sektorów biznesu (pakiet zachęt dla Wielkiej Brazylii).</p>
--	--

D. Przeciwdziałanie unikaniu opodatkowania

Regulacje w zakresie cen transferowych	Tak.
Regulacje w zakresie niedostatecznej kapitalizacji	Tak.
Regulacje w zakresie zagranicznych spółek kontrolowanych (CFC)	Tak.
Ogólna klauzula przeciwko unikaniu opodatkowania	Tak.

Podatki dochodowe: osoby fizyczne

A. Osoby fizyczne będące rezydentami podatkowymi w Brazylii

Rezydencja podatkowa	Pojęcie rezydencji na gruncie brazylijskich przepisów opiera się na kryterium ciągłości i trwałości. Osobę fizyczną uważa
-----------------------------	---

	<p>się za rezydenta Brazylii, jeżeli przebywa na jej terytorium na stałe, tj. ma miejsce stałego zamieszkania na terytorium Brazylii. Ponadto za rezydenta Brazylii uważa się osobę, która przybywa do Brazylii na podstawie wizen stałego pobytu z zamiarem stałego przebywania na jej terytorium lub na podstawie wizen tymczasowej w celu wykonywania pracy, jeżeli osoba ta pozostaje na terytorium Brazylii przez co najmniej 184 dni w ciągu następujących po sobie 12 miesięcy.</p>
Podstawa opodatkowania	Dochód osiągnany na całym świecie.
Stawki podatku dochodowego	Stawki progresywne (najwyższa stawka: 27,5%).
Zyski kapitałowe	Stawki progresywne (od 15% do 22,5%).
Wewnętrzna metoda unikania podwójnego opodatkowania	Zaliczenie zwykłe (kredyt), jeżeli Brazyliia ma podpisaną z danym państwem umowę o unikaniu podwójnego opodatkowania lub dane państwo na mocy prawa krajowego zapewnia wzajemne traktowanie dochodu osiąganego przez jego rezydentów z Brazylii.
B. Osoby fizyczne nie będące rezydentami podatkowymi w Brazylii	
Stawka podatku dochodowego	Dochody nierezydentów podlegają co do zasady podatkowi u źródła w wysokości 15% (25% – jeżeli beneficjent jest rezydentem jurysdykcji o niskim poziomie opodatkowania).
Opodatkowanie zysków ze sprzedaży spółek brazylijskich	Stawki progresywne wahające się od 15% do 22,5% w zależności od wysokości zysku (25% – jeżeli beneficjent jest rezydentem jurysdykcji o niskim poziomie opodatkowania). 0% podatku u źródła w przypadku określonych transakcji.
Opodatkowanie zysków ze sprzedaży nieruchomości	Stawki progresywne wahające się od 15% do 22,5% w zależności od wysokości zysku (25% – jeżeli beneficjent jest rezydentem jurysdykcji o niskim poziomie opodatkowania).
Stawki podatku u źródła:	
Dochód z pracy, emerytury, wynagrodzenia dyrektorów	25%

Dywidendy	Obecnie brak podatku ⁵⁾ , jeżeli wypłacone z zysku po opodatkowaniu.
Odsetki	15% (25% – jeżeli beneficjent jest rezydentem jurysdykcji o niskim poziomie opodatkowania). Niższe stawki w przypadku określonych transakcji (np. inwestycje w fundusze inwestycyjne o zmiennej stopie zysku).
Należności licencyjne	15% (25% – jeżeli beneficjent jest rezydentem jurysdykcji o niskim poziomie opodatkowania).
Opłaty za usługi techniczne/menadżerskie	15% (25% – jeżeli beneficjent jest rezydentem jurysdykcji o niskim poziomie opodatkowania).
Opłaty za usługi menadżerskie	25%

Źródło: IBFD/opracowanie własne

4. Krótka charakterystyka Umowy

Umowa jest zasadniczo oparta o Modelową Konwencję OECD w sprawie podatku od dochodu i majątku (dalej: Modelowa Konwencja OECD) w jej aktualnej wersji z 2017 r. oraz Modelową Konwencję ONZ w sprawie podatku od dochodu i majątku (dalej: Modelowa Konwencja ONZ) w jej aktualnej wersji z 2017 r.

Rozwiązanie takie jest zgodne z aktualną polityką podatkową Polski. Obecnie bowiem w zawieranych przez Polskę umowach o eliminowaniu podwójnego opodatkowania znajdują się rozwiązania zarówno z Modelowej Konwencji OECD, jak i w pewnym zakresie z Modelowej Konwencji ONZ.

Minimalny standard Projektu BEPS

Należy podkreślić, że Umowa zawiera rozwiązania wypracowane w ramach prowadzonych przez OECD prac mających na celu wypracowanie mechanizmów nakierowanych na zwalczanie erozji bazy podatkowej – projekt *Base Erosion and Profit Shifting* (dalej: Projekt BEPS). W ramach tego projektu dążono do stworzenia rozwiązań utrudniających dokonywanie międzynarodowych transferów zysków do krajów stosujących preferencyjne opodatkowanie, a w konsekwencji zaproponowano nowe mechanizmy mające na celu dokonanie zmian w systemach podatkowych państw zaangażowanych w realizację projektu, w tym Polski.

⁵⁾ Nie można wykluczyć w przyszłości zmian w tym zakresie.

W szczególności Umowa zawiera regulacje pozostające w ramach tzw. minimalnego standardu Projektu BEPS przewidzianego w Konwencji wielostronnej implementującej środki traktatowego prawa podatkowego mające na celu zapobieganie erozji podstawy opodatkowania i przenoszeniu zysku, sporządzonej w Paryżu dnia 24 listopada 2016 r., podpisanej w Paryżu dnia 7 czerwca 2017 r. Regulacje te obejmują:

- nadanie preambule brzmienia przewidzianego w aktualnej wersji Modelowej Konwencji, podkreślającego, że celem Umowy jest eliminacja podwójnego opodatkowania, natomiast równocześnie nie może być ona wykorzystywana do stwarzania możliwości nieopodatkowania lub obniżonego opodatkowania przez uchylanie się lub unikanie opodatkowania,
- zasady prowadzenia procedury wzajemnego porozumiewania się,
- wprowadzenie testu podstawowego celu (o którym mowa w pkt 4.14 poniżej).

Zakres Umowy

W art. 1 Umowy określono zakres podmiotowy Umowy, uwzględniając regulacje dot. podmiotów transparentnych podatkowo oraz zastrzeżenia prawa Umawiającego się Państwa do opodatkowania własnych rezydentów podatkowych.

Art. 2 Umowy określa podatki, do których będzie miała zastosowanie Umowa. W Polsce będą to: podatek dochodowy od osób fizycznych i podatek dochodowy od osób prawnych. W przypadku Brazylii: federalny podatek dochodowy oraz danina socjalna z zysku netto.

Definicje i rezydencja podatkowa

W art. 3 określono szereg podstawowych definicji, którymi posługuje się Umowa, w tym: „osoba”, „spółka”, „przedsiębiorstwo Umawiającego się Państwa”, „transport międzynarodowy”.

Umowa zawiera również regulacje w zakresie ustalania rezydencji podatkowej, tj. miejsca zamieszkania lub siedziby (art. 4).

Zakład

Umowa przewiduje, że określenie „zakład” obejmuje stałą placówkę, przez którą całkowicie lub w części jest prowadzona działalność przedsiębiorstwa, w szczególności: siedzibę zarządu, filię, biuro, fabrykę, warsztat, kopalnię, źródło ropy naftowej lub gazu, kamieniołom albo inne miejsce badania, wykorzystywania lub wydobywania zasobów naturalnych, a także plac budowy, prace konstrukcyjne lub instalacyjne, o ile trwają przez okres dłuższy niż 12 miesięcy.

Regulacje zawarte w art. 5 Umowy stanowią zasadniczo konsensus między Modelową Konwencją OECD oraz Modelową Konwencją ONZ.

Opodatkowanie zysków przedsiębiorstwa

W zakresie opodatkowania zysków przedsiębiorstw Umowa, odwołując się do brzmienia art. 7 Modelowej Konwencji OECD, określa zasadę, iż zyski przedsiębiorstwa jednego Umawiającego się Państwa podlegają opodatkowaniu tylko w tym Państwie, chyba że przedsiębiorstwo to prowadzi działalność w drugim Umawiającym się Państwie poprzez położony tam zakład. Zyski przypisywane zakładowi należy wtedy określać w taki sposób, jak gdyby wykonywał taką samą lub podobną działalność w takich samych lub podobnych warunkach jako samodzielne przedsiębiorstwo i był całkowicie niezależny w stosunkach z przedsiębiorstwem, którego jest zakładem.

Transport międzynarodowy

Umowa przewiduje, że zyski przedsiębiorstwa Umawiającego się Państwa osiągnane z eksploatacji statków morskich lub statków powietrznych w transporcie międzynarodowym podlegają opodatkowaniu tylko w tym Państwie.

Sformułowanie „umowa poolowa” oznacza umowę o wspólnym przedsięwzięciu przedsiębiorstw transportowych, gdzie wszelkie przychody są osiągnane łącznie, a następnie dzielone wg określonego umownie schematu.

Przedsiębiorstwa powiązane

Umowa zawiera regulacje dotyczące przedsiębiorstw powiązanych w oparciu o art. 9 ust. 1 Modelowej Konwencji OECD.

W odniesieniu zaś do kwestii korekty współzależnej (art. 9 ust. 2 Modelowej Konwencji OECD), w Umowie przewidziano możliwość stosowania takich regulacji przez Polskę (ustęp 2 lit. a) Protokołu do Umowy). Należy bowiem wskazać, że zgodnie z dotychczasową, spójną praktyką traktatową Brazylii, regulacje dotyczące korekty współzależnej w brzmieniu odpowiadającym art. 9 ust. 2 Modelowej Konwencji OECD nie są włączane do zawieranych przez Brazylię umów o unikaniu podwójnego opodatkowania. Brazylija zapewnia jednak dostęp do mechanizmów unikania podwójnego opodatkowania w sytuacjach objętych zakresem art. 9

ust. 1 Modelowej Konwencji OECD poprzez umożliwienie dostępu do procedury wzajemnego porozumiewania się⁶⁾.

Przyjęcie takiego rozwiązania w Umowie powinno umożliwić spełnienie przez Polskę zaleceń zawartych w Projekcie BEPS w zakresie Działania nr 14 dot. bardziej efektywnego rozstrzygnięcia sporów niezależnie od planowanych zmian w polskim prawie wewnętrznym (spełnienie tych zaleceń jest weryfikowane w ramach przeglądu Peer Review).

Dochody pasywne

W zakresie tzw. dochodów pasywnych, obejmujących dywidendy, odsetki i należności licencyjne, Umowa przewiduje obniżone stawki podatku u źródła, pod warunkiem spełnienia określonych warunków. Regulacje te zawierają przy tym klauzulę pozwalającą na ich zastosowanie jedynie w przypadku, gdy odbiorcą należności jest ich rzeczywisty beneficjent (*beneficial owner*).

Zgodnie z definicją pojęcia „należności licencyjne” (art. 12 ust. 3) za należności licencyjne należy uznać należności otrzymywane w związku z użytkowaniem lub prawem do użytkowania wszelkich praw autorskich, a zatem również prawa do programu komputerowego.

Opłaty za usługi techniczne

W zakresie opodatkowania opłat za usługi techniczne Umowa, bazując na brzmieniu art. 12A Modelowej Konwencji ONZ, przewiduje możliwość opodatkowania takich dochodów przez oba Umawiające się Państwa.

Opodatkowanie zysków z przeniesienia majątku

W zakresie opodatkowania zysków z przeniesienia własności majątku Umowa przewiduje możliwość ich opodatkowania przez oba Umawiające się Państwa.

Dochody z pracy najemnej, wynagrodzenia dyrektorów i emerytury

W przypadku dochodów z pracy najemnej przyjęto rozwiązanie, zgodnie z którym wynagrodzenia, pensje oraz inne podobne świadczenia uzyskane przez osobę mającą miejsce zamieszkania w jednym z państw, w związku z wykonywaniem pracy najemnej, podlegają opodatkowaniu tylko w tym państwie, chyba że praca wykonywana jest w drugim państwie.

W przypadku opodatkowania wynagrodzeń dyrektorów Umowa przewiduje poddanie opodatkowaniu tych płatności w obu Umawiających się Państwach.

---

⁶⁾ Takie stanowisko Brazylii zostało przedstawione m.in. w Raporcie dot. działań 8-10 Projektu BEPS (Raport dostępny na stronie internetowej OECD: <https://www.oecd-ilibrary.org/deliver/9789264241244-en.pdf?itemId=/content/publication/9789264241244-en&mimeType=application/pdf>; str. 185).

Natomiast emerytury, renty i inne podobne świadczenia mogą być opodatkowane w państwie, w którym powstają. Jednakże takie płatności dokonywane w ramach publicznego systemu, będącego częścią systemu ubezpieczeń społecznych Umawiającego się Państwa, podlegają opodatkowaniu tylko w tym Państwie.

Metoda unikania podwójnego opodatkowania

W Umowie przewidziano, że podstawową metodą unikania podwójnego opodatkowania będzie metoda zaliczenia (kredyt podatkowy). Rozwiązanie to jest spójne z obecną polityką podatkową strony polskiej.

Wymiana informacji

Umowa zawiera pełną klauzulę wymiany informacji, zgodnie z aktualnym standardem wymiany informacji przewidzianym w art. 26 Modelowej Konwencji OECD. Przewiduje się między innymi wprowadzenie klauzuli przesądzającej, iż ograniczenia wymiany informacji nie mogą być interpretowane jako pozwalające na odmowę udzielenia informacji z tego powodu, iż znajduje się ona w posiadaniu banku, innej instytucji finansowej, osoby działającej w imieniu innego podmiotu lub w przypadku, w którym informacja dotyczy interesów właścicielskich danej osoby.

Zawarcie takiej regulacji zagwarantuje możliwość prawidłowej realizacji Umowy przez zapewnienie możliwości otrzymania od administracji podatkowej Brazylii informacji o dochodach uzyskanych w Brazylii przez polskich rezydentów podatkowych.

Regulacje antyabuzywne

Umowa zawiera szereg regulacji mających przeciwdziałać jej nadużywaniu. W szczególności należy wskazać:

- regulacje ograniczające przyznanie korzyści umownych w odniesieniu do dochodów korzystających ze szczególnych reżimów podatkowych (art. 28 ust. 1 Umowy),
- klauzulę zastrzegającą korzystanie z przywilejów umownych jedynie dla podmiotów kwalifikowanych (art. 28 ust. 2 Umowy),
- regulacje ograniczające przyznanie korzyści zakładom położonym w państwach trzecich (art. 28 ust. 3 i art. 11 ust. 5 Umowy),
- ogólną klauzulę ograniczającą korzystanie z przywilejów umownych w sytuacji, gdy głównym celem lub jednym z głównych celów zawarcia transakcji lub umowy było uzyskanie takich korzyści (tzw. klauzula PPT – *principal purposes test*; art. 28 ust. 6 Umowy).

Inne regulacje

Umowa zawiera ponadto postanowienia regulujące m.in. zasady opodatkowania zysków z majątku nieruchomego, wykonywania wolnych zawodów, wynagrodzeń artystów i sportowców, nauczycieli i pracowników naukowych, a także regulacje dotyczące prowadzenia procedury wzajemnego porozumiewania się, niedyskryminacji, przywilejów członków misji dyplomatycznych i urzędów konsularnych oraz postanowienia o wejściu w życie i wypowiedzeniu Umowy.

Skutki wejścia w życie Umowy

Wejście w życie Umowy nie będzie miało ujemnego skutku dla dochodów sektora finansów publicznych. Nie przewiduje się wzrostu wydatków sektora finansów publicznych w związku z wejściem w życie Umowy.

Przewiduje się, iż podpisanie Umowy może stworzyć ramy traktatowe dla zwiększenia dwustronnej współpracy gospodarczej (w szczególności dla intensyfikacji polskich inwestycji).

Zawarcie Umowy będzie niezwykle ważnym krokiem w kierunku rozwoju dwustronnej współpracy podatkowej i gospodarczej między Rzeczpospolitą Polską a Brazylią.

Wejście w życie Umowy co do zasady nie spowoduje konieczności wprowadzenia zmian w polskim systemie powszechnie obowiązującego prawa.

5. Tryb związania Rzeczypospolitej Polskiej Umową

Zgodnie z art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 14 kwietnia 2000 r. o umowach międzynarodowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 127) związanie Rzeczypospolitej Polskiej Umową nastąpi w drodze ratyfikacji za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie, ponieważ spełnia ona przesłanki określone w art. 89 ust. 1 pkt 5 oraz art. 217 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.

6. Podmioty prawa krajowego, których dotyczy Umowa

Minister właściwy do spraw finansów publicznych będzie sprawował nadzór nad realizacją Umowy.

Przepisy Umowy będą miały zastosowanie do wszystkich osób prawnych i osób fizycznych uczestniczących w dwustronnych stosunkach między Polską a Brazylią oraz do organów polskiej administracji podatkowej stosujących postanowienia Umowy w polsko-brazylijskich stosunkach gospodarczych.

7. Sposób, w jaki Umowa dotyczy spraw uregulowanych w prawie wewnętrznym

Następujące akty prawne są związane z przedmiotową Umową:

- ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych: podmiot i przedmiot opodatkowania, źródła przychodów, zwolnienia, podstawa obliczenia i wysokość podatku, pobór podatku lub zaliczek na podatek przez płatników, szczególne zasady ustalania dochodu,
- ustawa z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych – podmiot i przedmiot opodatkowania, przychody, koszty uzyskania przychodów, zwolnienia, podstawa opodatkowania i wysokość podatku, pobór podatku,
- ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa – informacje podatkowe, kontrola podatkowa, tajemnica skarbową, wymiana informacji z innymi państwami,
- ustawa z dnia 9 marca 2017 r. o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami: prowadzenie wymiany informacji podatkowych,
- ustawa z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej: kwestie związane z kontrolą celno-skarbową,
- ustawa z dnia 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy: przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe przeciwko obowiązkom podatkowym,
- ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe: ujawnianie informacji stanowiących tajemnicę bankową.

Postanowienia Umowy nie są sprzeczne z obowiązującym w Polsce ustawodawstwem ani z prawem Unii Europejskiej.

UMOWA

MIĘDZY

RZECZĄPOSPOLITĄ POLSKĄ

A

FEDERACYJNĄ REPUBLIKĄ BRAZYLII

**W SPRAWIE ELIMINOWANIA PODWÓJNEGO OPODATKOWANIA
W ZAKRESIE PODATKÓW OD DOCHODU ORAZ
ZAPOBIEGANIA UCHYLANIU SIĘ I UNIKANIU OPODATKOWANIA**

Rzeczpospolita Polska i Federacyjna Republika Brazylii (zwane dalej „Umawiającymi się Państwami”),

pragnąc rozwijać relacje ekonomiczne i wzmacniać współpracę w zakresie spraw podatkowych,

mając na celu zawarcie umowy w sprawie eliminowania podwójnego opodatkowania w zakresie podatków od dochodu, bez stwarzania możliwości nieopodatkowania lub obniżonego opodatkowania przez uchylanie się lub unikanie opodatkowania (włączając w to nabywanie korzyści umownych przez osoby nieuprawnione (treaty shopping), mające na celu uzyskanie ulg przewidzianych w tej umowie pośrednio na korzyść osób mających miejsce zamieszkania lub siedzibę na terytoriach państw trzecich),

uzgodniły, co następuje:

Artykuł 1

Zakres podmiotowy

1. Umowa niniejsza dotyczy osób, które mają miejsce zamieszkania lub siedzibę w jednym lub w obu Umawiających się Państwach.

2. Dla celów niniejszej Umowy, dochód uzyskany przez lub za pośrednictwem podmiotu lub struktury, które są uznawane w całości lub w części za transparentne podatkowo zgodnie z prawem podatkowym któregośkolwiek Umawiającego się Państwa, będzie uważany za dochód osoby mającej miejsce zamieszkania lub siedzibę na terytorium Umawiającego się Państwa, ale tylko w zakresie, w jakim ten dochód, dla celów opodatkowania przez to Państwo, jest traktowany jako dochód osoby mającej miejsce zamieszkania lub siedzibę na terytorium tego Państwa.

3. Umowa niniejsza nie wpływa na opodatkowanie przez Umawiające się Państwo osób mających miejsce zamieszkania lub siedzibę na jego terytorium, z wyjątkiem korzyści przewidzianych w artykule 19 ustęp 2 i artykułach: 20, 21, 22, 24, 25, 26 i 29 Umowy oraz ustępie 2 litera a) Protokołu do tej Umowy.

Artykuł 2

Podatki, których dotyczy Umowa

1. Umowa niniejsza ma zastosowanie do podatków od dochodu nakładanych na rzecz Umawiającego się Państwa, bez względu na sposób ich poboru.

2. Do obecnie istniejących podatków, do których ma zastosowanie niniejsza Umowa, należą w szczególności:

a) w przypadku Polski:

- (i) podatek dochodowy od osób fizycznych,
- (ii) podatek dochodowy od osób prawnych,
(zwane dalej „podatkiem polskim”).

b) w przypadku Brazylii:

- (i) federalny podatek dochodowy,
- (ii) składka socjalna z zysku netto (social contribution on net profit),
(zwane dalej „podatkiem brazylijskim”).

3. Umowa niniejsza będzie miała także zastosowanie do wszystkich identycznych lub podobnych podatków, które po podpisaniu niniejszej Umowy będą wprowadzone obok lub w miejsce istniejących podatków. Właściwe organy Umawiających się Państw będą informowały się o wszystkich znaczących zmianach, jakie zaszły w ich prawie podatkowym.

Artykuł 3

Definicje ogólne

1. W rozumieniu niniejszej Umowy, jeżeli z kontekstu nie wynika inaczej:

- a) określenie „Polska” oznacza Rzeczpospolitą Polską, a użyte w znaczeniu geograficznym oznacza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz każdy rejon przyległy do wód terytorialnych Rzeczypospolitej Polskiej, w którym na podstawie prawa Polski i zgodnie z prawem międzynarodowym Polska może wykonywać prawa odnoszące się do badań i wykorzystywania zasobów naturalnych dna morskiego i jego podglebia;
- b) określenie „Brazylia” oznacza Federacyjną Republikę Brazylii, a użyte w znaczeniu geograficznym oznacza terytorium Federacyjnej Republiki Brazylii, jak również obszar dna morskiego, jego podglebie oraz pokrywający go słup wody przyległy do morza terytorialnego, na których Brazylia wykonuje suwerenne prawa lub jurysdykcję zgodnie z prawem międzynarodowym i jej prawem krajowym w celu badania, wykorzystania, zachowania i zarządzaniażywionymi i nieożywionymi zasobami naturalnymi lub w celu produkcji energii ze źródeł odnawialnych;
- c) określenie „osoba” oznacza osobę fizyczną, spółkę i każde inne zrzeszenie osób;
- d) określenie „spółka” oznacza każdą osobę prawną lub każdy inny podmiot, który dla celów podatkowych traktuje się jako osobę prawną;
- e) określenie „przedsiębiorstwo” ma zastosowanie do prowadzenia każdej działalności gospodarczej;
- f) określenia „przedsiębiorstwo Umawiającego się Państwa” i „przedsiębiorstwo drugiego Umawiającego się Państwa” oznaczają odpowiednio przedsiębiorstwo prowadzone przez osobę mającą miejsce zamieszkania lub siedzibę w Umawiającym się Państwie oraz przedsiębiorstwo prowadzone przez osobę mającą miejsce zamieszkania lub siedzibę w drugim Umawiającym się Państwie;
- g) określenie „obywatel”, w odniesieniu do Umawiającego się Państwa, oznacza:
  - (i) każdą osobę fizyczną mającą narodowość lub obywatelstwo tego Umawiającego się Państwa; oraz
  - (ii) każdą osobę prawną, spółkę osobową lub stowarzyszenie utworzone na podstawie prawa obowiązującego w Umawiającym się Państwie;
- h) określenie „transport międzynarodowy” oznacza wszelki transport statkiem morskim lub statkiem powietrznym, z wyjątkiem przypadku, gdy statek morski lub statek powietrzny jest eksploatowany wyłącznie między miejscami położonymi w Umawiającym się Państwie i przedsiębiorstwo, które eksploatuje statek morski lub statek powietrzny, nie jest przedsiębiorstwem tego Państwa;
- i) określenie „właściwy organ” oznacza:
  - (i) w przypadku Polski: ministra właściwego do spraw finansów publicznych lub jego upoważnionego przedstawiciela;
  - (ii) w przypadku Brazylii: Ministra Ekonomii, Specjalnego Sekretarza Federalnego Urzędu Skarbowego Brazylii lub ich upoważnionych przedstawicieli;
- j) określenie „uznany fundusz emerytalny” Państwa oznacza podmiot lub strukturę ustanowioną w tym Państwie, która jest uznawana za odrębną osobę zgodnie z prawem podatkowym tego Państwa i która:

- (i) została utworzona i działa wyłącznie lub prawie wyłącznie w celu administrowania lub dostarczania świadczeń emerytalnych i świadczeń uzupełniających lub związanych ze świadczeniami emerytalnymi na rzecz osób fizycznych, i jest uregulowana w takim charakterze przez to Państwo lub jedną z jego jednostek terytorialnych lub władz lokalnych; lub
- (ii) została utworzona i działa wyłącznie lub prawie wyłącznie w celu inwestowania środków na rzecz podmiotów lub struktur, o których mowa w punkcie (i).

2. Przy stosowaniu niniejszej Umowy w dowolnym czasie przez Umawiające się Państwo, jeżeli z kontekstu nie wynika inaczej, każde określenie w niej niezdefiniowane ma takie znaczenie, jakie w tym czasie ma ono w prawie tego Państwa dla celów podatków, do których ma zastosowanie niniejsza Umowa, przy czym jakiegokolwiek znaczenie wynikające z prawa podatkowego tego Państwa ma pierwszeństwo przed znaczeniem nadanym temu określeniu przez inne przepisy prawa tego Państwa.

Artykuł 4 **Miejsce zamieszkania lub siedziba**

1. W rozumieniu niniejszej Umowy określenie „osoba mająca miejsce zamieszkania lub siedzibę w Umawiającym się Państwie” oznacza każdą osobę, która zgodnie z prawem tego Państwa podlega tam opodatkowaniu z uwagi na jej miejsce zamieszkania, miejsce stałego pobytu, miejsce utworzenia, siedzibę zarządu lub inne kryterium o podobnym charakterze, i obejmuje również to Państwo oraz jego jednostkę terytorialną lub władzę lokalną, jak również uznany fundusz emerytalny tego Państwa. Jednakże określenie to nie obejmuje żadnej osoby, która podlega opodatkowaniu w tym Państwie tylko w odniesieniu do dochodu osiąganego w tym Państwie.

2. Jeżeli stosownie do postanowień ustępu 1 osoba fizyczna ma miejsce zamieszkania w obu Umawiających się Państwach, wówczas jej status określa się w następujący sposób:

- a) osobę tę uważa się za mającą miejsce zamieszkania tylko w tym Państwie, w którym ma ona stałe miejsce zamieszkania; jeżeli osoba ta ma stałe miejsce zamieszkania w obu Państwach, to uważa się ją za mającą miejsce zamieszkania tylko w tym Państwie, z którym ma ściślejsze powiązania osobiste i gospodarcze (ośrodek interesów życiowych);
- b) jeżeli nie można ustalić, w którym Państwie ta osoba ma ośrodek interesów życiowych lub jeżeli nie ma ona stałego miejsca zamieszkania w żadnym z Państw, to uważa się ją za mającą miejsce zamieszkania tylko w Państwie, w którym zwykle przebywa;
- c) jeżeli osoba ta przebywa zazwyczaj w obu Państwach lub nie przebywa zazwyczaj w żadnym z nich, to uważa się ją za mającą miejsce zamieszkania tylko w tym Państwie, którego jest obywatelem;
- d) jeżeli osoba ta jest obywatelem obu Państw lub nie jest obywatelem żadnego z nich, właściwe organy Umawiających się Państw rozstrzygną sprawę w drodze wzajemnego porozumienia.

3. Jeżeli stosownie do postanowień ustępu 1 osoba inna niż osoba fizyczna ma siedzibę na terytorium obu Umawiających się Państw, właściwe organy Umawiających się Państw podejmą starania do określenia w drodze wzajemnego porozumienia, w którym z Umawiających się Państw będzie uważać się, że dana osoba ma siedzibę dla celów Umowy, mając na względzie miejsce położenia jej faktycznego zarządu, miejsce utworzenia

lub inny sposób jej ustanowienia oraz wszelkie inne mające znaczenie czynniki. W razie braku osiągnięcia takiego porozumienia, osoba ta nie będzie uprawniona do jakiegokolwiek ulgi lub zwolnienia od podatku przewidzianych w niniejszej Umowie, chyba że w zakresie oraz w sposób, które mogą zostać uzgodnione przez właściwe organy Umawiających się Państw.

Artykuł 5 Zakład

1. W rozumieniu niniejszej Umowy określenie „zakład” oznacza stałą placówkę, przez którą całkowicie lub częściowo prowadzona jest działalność przedsiębiorstwa.

2. Określenie „zakład” obejmuje w szczególności:

- a) miejsce zarządu;
- b) filię;
- c) biuro;
- d) fabrykę;
- e) warsztat;
- f) kopalnię, źródło ropy naftowej lub gazu, kamieniołom albo inne miejsce badania, wykorzystywania lub wydobywania zasobów naturalnych.

3. Plac budowy, prace konstrukcyjne lub instalacyjne stanowią zakład tylko wówczas, gdy trwają one dłużej niż dwanaście miesięcy.

4. W celu ustalenia, czy wskazany w ustępie 3 okres dwunastu miesięcy został przekroczony:

- a) w przypadku gdy przedsiębiorstwo Umawiającego się Państwa prowadzi działalność w drugim Umawiającym się Państwie w miejscu stanowiącym plac budowy, prace konstrukcyjne lub instalacyjne, oraz gdy taka działalność jest prowadzona przez okres nieprzekraczający dwunastu miesięcy, oraz
- b) gdy działalność powiązana jest prowadzona na tym samym placu budowy, miejscu wykonywania prac konstrukcyjnych lub instalacyjnych przez inne okresy, każdy przekraczający 30 dni, przez jedno lub większą liczbę przedsiębiorstw ściśle powiązanych z pierwszym wymienionym przedsiębiorstwem,

te inne okresy będą dodane do okresu, w którym pierwsze wymienione przedsiębiorstwo prowadziło działalność na tym samym placu budowy, miejscu wykonywania prac konstrukcyjnych lub instalacyjnych.

5. Bez względu na postanowienia poprzednich ustępów niniejszego artykułu określenie „zakład” nie obejmuje:

- a) użytkowania placówek, które służą wyłącznie do składowania, wystawiania lub wydawania dóbr lub towarów należących do przedsiębiorstwa,

- b) utrzymywania zapasów dóbr lub towarów należących do przedsiębiorstwa wyłącznie w celu składowania, wystawiania lub wydawania,
- c) utrzymywania zapasów dóbr lub towarów należących do przedsiębiorstwa wyłącznie w celu przerabiania przez inne przedsiębiorstwo,
- d) utrzymywania stałej placówki wyłącznie w celu zakupu dóbr lub towarów albo zbierania informacji dla przedsiębiorstwa,
- e) utrzymywania stałej placówki wyłącznie w celu prowadzenia dla przedsiębiorstwa jakiegokolwiek innej działalności,
- f) utrzymywania stałej placówki wyłącznie w celu łącznego prowadzenia jakiegokolwiek rodzaju działalności, o której mowa w literach od a) do e),

pod warunkiem że ta działalność lub w przypadku, o którym mowa w literze f), całkowita działalność stałej placówki ma charakter przygotowawczy lub pomocniczy.

6. Ustęp 5 nie będzie miał zastosowania w odniesieniu do stałej placówki, która jest używana lub utrzymywana przez przedsiębiorstwo, jeżeli to samo przedsiębiorstwo lub przedsiębiorstwo ściśle z nim powiązane prowadzi działalność gospodarczą w tym samym miejscu lub w innym miejscu w tym samym Umawiającym się Państwie i:

- a) to miejsce lub to drugie miejsce stanowi zakład tego przedsiębiorstwa lub zakład przedsiębiorstwa ściśle z nim powiązanego, zgodnie z postanowieniami niniejszego artykułu, lub
- b) całkowita działalność wynikająca z takiego łącznego prowadzenia działalności przez dwa przedsiębiorstwa w tym samym miejscu lub przez to samo przedsiębiorstwo lub przez przedsiębiorstwa ściśle ze sobą powiązane w dwóch miejscach nie ma charakteru przygotowawczego lub pomocniczego,

pod warunkiem że działalność gospodarcza prowadzona przez dwa przedsiębiorstwa w tym samym miejscu lub przez to samo przedsiębiorstwo lub przez przedsiębiorstwa ściśle ze sobą powiązane w dwóch miejscach stanowi uzupełniające działania będące częścią spójnych operacji gospodarczych.

7. Bez względu na postanowienia ustępów 1 i 2, z zastrzeżeniem postanowień ustępu 9, jeżeli osoba podejmuje czynności w Umawiającym się Państwie na rzecz przedsiębiorstwa oraz, podejmując te czynności, zwyczajowo zawiera umowy lub zwyczajowo odgrywa główną rolę w doprowadzeniu do zawarcia umów, które są rutynowo zawierane bez istotnych zmian przez to przedsiębiorstwo, a takie umowy są zawierane:

- a) w imieniu tego przedsiębiorstwa, lub
- b) w celu przeniesienia własności lub w celu przyznania prawa do użytkowania majątku posiadanego przez to przedsiębiorstwo, lub w stosunku do którego to przedsiębiorstwo ma prawo do jego użytkowania, lub
- c) w celu świadczenia usług przez to przedsiębiorstwo,

to przedsiębiorstwo będzie uważane za posiadające zakład w tym Państwie, w związku z jakimikolwiek czynnościami, które są podejmowane przez taką osobę dla tego przedsiębiorstwa, chyba że czynności takiej osoby ograniczają się do wymienionych w ustępie 5, które gdyby były wykonywane za pośrednictwem stałej placówki (innej niż stała

placówka, do której miałby zastosowanie ustęp 6), nie powodowałyby uznania tej stałej placówki za zakład na podstawie postanowień tego ustępu.

8. Bez względu na poprzednie postanowienia niniejszego artykułu, z zastrzeżeniem postanowień ustępu 9, przedsiębiorstwo ubezpieczeniowe Umawiającego się Państwa, z wyjątkiem działalności reasekuracyjnej, uważane będzie za posiadające zakład w drugim Umawiającym się Państwie, jeżeli pobiera ono składki na terytorium tego drugiego Państwa lub ubezpiecza występujące tam ryzyka za pośrednictwem osoby innej niż niezależny przedstawiciel, do którego ma zastosowanie ustęp 9.

9. Ustępy 7 i 8 nie będą miały zastosowania, w przypadku gdy osoba działająca w Umawiającym się Państwie na rzecz przedsiębiorstwa drugiego Umawiającego się Państwa prowadzi działalność gospodarczą w pierwszym wymienionym Państwie jako niezależny przedstawiciel i działa dla tego przedsiębiorstwa w zakresie swojej zwykłej działalności. W przypadku jednak, gdy osoba działa wyłącznie lub prawie wyłącznie na rzecz jednego lub większej liczby przedsiębiorstw, z którymi jest ściśle powiązana, wówczas osoba ta nie będzie uważana za niezależnego przedstawiciela w rozumieniu niniejszego ustępu, w odniesieniu do każdego z tych przedsiębiorstw.

10. Okoliczność, że spółka mająca siedzibę w Umawiającym się Państwie kontroluje lub jest kontrolowana przez spółkę, która ma siedzibę w drugim Umawiającym się Państwie albo która prowadzi działalność w tym drugim Państwie (przez zakład albo w inny sposób), nie oznacza, że którakolwiek z tych spółek stanowi zakład drugiej spółki.

11. W rozumieniu niniejszego artykułu osoba lub przedsiębiorstwo są ściśle powiązane z przedsiębiorstwem, jeżeli wszystkie istotne fakty i okoliczności wskazują, że jeden podmiot kontroluje drugi lub oba podmioty są kontrolowane przez te same osoby lub przedsiębiorstwa. W każdym przypadku osoba lub przedsiębiorstwo będzie uważane za ściśle powiązane z przedsiębiorstwem, jeżeli posiada bezpośrednio lub pośrednio więcej niż 50% rzeczywistych praw (beneficial interest) w drugim podmiocie (lub, w przypadku spółki, więcej niż 50% łącznej liczby praw głosu oraz wartości udziałów lub akcji spółki, lub rzeczywistych praw udziałowych (beneficial equity interest) w spółce) lub jeżeli inna osoba lub przedsiębiorstwo posiada bezpośrednio lub pośrednio więcej niż 50% rzeczywistych praw (beneficial interest) (lub, w przypadku spółki, więcej niż 50% łącznej liczby praw głosu oraz wartości udziałów lub akcji spółki, lub rzeczywistych praw udziałowych (beneficial equity interest)) w danej osobie i w danym przedsiębiorstwie lub w obu przedsiębiorstwach.

Artykuł 6

Dochód z majątku nieruchomego

1. Dochód osiągany przez osobę mającą miejsce zamieszkania lub siedzibę w Umawiającym się Państwie z majątku nieruchomego (w tym dochód z gospodarstwa rolnego lub leśnego), położonego w drugim Umawiającym się Państwie, może być opodatkowany w tym drugim Państwie.

2. Określenie „majątek nieruchomy” ma takie znaczenie, jakie nadaje mu prawo tego Umawiającego się Państwa, w którym dany majątek jest położony. Określenie to obejmuje w każdym przypadku mienie przynależne do majątku nieruchomego, żywy inwentarz oraz urządzenia użytkowane w gospodarstwach rolnych (w tym w chowie i hodowli ryb) i leśnych, prawa, do których mają zastosowanie przepisy prawa powszechnego dotyczące własności ziemi, prawa użytkowania majątku nieruchomego, jak również prawa do zmiennych lub stałych świadczeń z tytułu eksploatacji lub prawa do eksploatacji złóż mineralnych, źródeł i innych zasobów naturalnych; statki morskie i powietrzne nie stanowią majątku nieruchomego.

3. Postanowienia ustępu 1 stosuje się do dochodu osiągniętego z bezpośredniego korzystania, dzierżawy lub innych form korzystania z majątku nieruchomości.

4. Postanowienia ustępów 1 i 3 stosuje się również do dochodu z majątku nieruchomości przedsiębiorstwa i do dochodu z majątku nieruchomości, który służy do wykonywania wolnego zawodu.

Artykuł 7 **Zyski przedsiębiorstw**

1. Zyski przedsiębiorstwa Umawiającego się Państwa podlegają opodatkowaniu tylko w tym Państwie, chyba że przedsiębiorstwo prowadzi działalność gospodarczą w drugim Umawiającym się Państwie przez położony tam zakład. Jeżeli przedsiębiorstwo prowadzi działalność gospodarczą w ten sposób, zyski przypisane temu zakładowi mogą być opodatkowane w tym drugim Państwie, jednak tylko w takiej mierze, w jakiej można je przypisać temu zakładowi.

2. Z zastrzeżeniem ustępu 3, jeżeli przedsiębiorstwo Umawiającego się Państwa prowadzi działalność w drugim Umawiającym się Państwie przez położony tam zakład, to w każdym Umawiającym się Państwie należy przypisać takiemu zakładowi zyski, jakie mógłby on osiągnąć, gdyby wykonywał taką samą lub podobną działalność w takich samych lub podobnych warunkach jako samodzielne przedsiębiorstwo i był całkowicie niezależny w stosunkach z przedsiębiorstwem, którego jest zakładem.

3. Przy ustalaniu zysków zakładu dopuszcza się odliczanie kosztów ponoszonych na rzecz tego zakładu, włączając koszty zarządzania i ogólne koszty administracyjne, niezależnie od tego, czy powstały w tym Państwie, w którym położony jest zakład, czy gdzie indziej, zgodnie z postanowieniami prawa podatkowego danego Umawiającego się Państwa i wynikającymi z niego ograniczeniami.

4. Jeżeli w Umawiającym się Państwie istnieje zwyczaj ustalania zysków zakładu przez podział całkowitych zysków przedsiębiorstwa na jego poszczególne części, to postanowienia ustępu 2 nie wykluczają ustalenia przez to Umawiające się Państwo zysku do opodatkowania według takiego zwykle stosowanego podziału; sposób stosowanego podziału zysku musi jednak być taki, żeby wynik był zgodny z zasadami zawartymi w niniejszym artykule.

5. W rozumieniu poprzednich ustępów ustalanie zysków zakładu powinno być dokonywane każdego roku w taki sam sposób, chyba że istnieją uzasadnione powody, aby postąpić inaczej.

6. Jeżeli w zyskach mieszczą się rodzaje dochodów, które zostały odrębnie uregulowane w innych artykułach niniejszej Umowy, to postanowienia tych innych artykułów nie będą naruszane przez postanowienia niniejszego artykułu.

Artykuł 8 **Transport międzynarodowy**

1. Zyski przedsiębiorstwa Umawiającego się Państwa osiągnięte z eksploatacji statków morskich lub statków powietrznych w transporcie międzynarodowym podlegają opodatkowaniu tylko w tym Państwie.

2. Postanowienia ustępu 1 stosuje się również do zysków pochodzących z uczestnictwa w umowie poolowej, we wspólnym przedsięwzięciu lub w międzynarodowym związku eksploatacyjnym.

Artykuł 9 Przedsiębiorstwa powiązane

Jeżeli:

- a) przedsiębiorstwo Umawiającego się Państwa uczestniczy bezpośrednio lub pośrednio w zarządzaniu, kontroli lub w kapitale przedsiębiorstwa drugiego Umawiającego się Państwa, lub
- b) te same osoby uczestniczą bezpośrednio lub pośrednio w zarządzaniu, kontroli lub w kapitale przedsiębiorstwa Umawiającego się Państwa i przedsiębiorstwa drugiego Umawiającego się Państwa,

i jeżeli w którymkolwiek przypadku między dwoma przedsiębiorstwami w zakresie ich stosunków handlowych lub finansowych zostaną umówione lub narzucone warunki różniące się od warunków, które ustaliłyby między sobą niezależne przedsiębiorstwa, wówczas zyski, które osiągałoby jedno z przedsiębiorstw bez tych warunków, ale z powodu tych warunków ich nie osiągnęło, mogą być uznane za zyski tego przedsiębiorstwa i odpowiednio opodatkowane.

Artykuł 10 Dywidendy

1. Dywidendy wypłacane przez spółkę mającą siedzibę w Umawiającym się Państwie osobie mającej miejsce zamieszkania lub siedzibę w drugim Umawiającym się Państwie mogą być opodatkowane w tym drugim Państwie.

2. Jednakże dywidendy wypłacane przez spółkę mającą siedzibę w Umawiającym się Państwie mogą być opodatkowane także w tym Państwie zgodnie z prawem tego Państwa, ale jeżeli rzeczywisty beneficjent dywidend ma miejsce zamieszkania lub siedzibę w drugim Umawiającym się Państwie, to podatek tak ustalony nie może przekroczyć:

- a) 10 procent kwoty dywidend brutto, jeżeli rzeczywistym beneficjentem jest spółka (inna niż spółka osobowa), która posiada bezpośrednio nie mniej niż 25 procent udziałów lub akcji w kapitale spółki wypłacającej dywidendy przez nieprzerwany okres 365 dni, w trakcie którego przypada dzień wypłaty dywidendy (w celu obliczenia tego okresu nie będą brane pod uwagę zmiany własnościowe bezpośrednio wynikające z reorganizacji, takich jak połączenie lub podział spółki, która posiada udziały lub akcje, bądź spółki, która wypłaca dywidendy);
- b) 15 procent kwoty dywidend brutto we wszystkich pozostałych przypadkach.

Postanowienia niniejszego ustępu nie dotyczą opodatkowania spółki w odniesieniu do zysków, z których dywidendy są wypłacane.

3. Określenie „dywidendy” użyte w tym artykule oznacza dochód z udziałów lub akcji, lub z innych praw do udziału w zyskach, z wyjątkiem wierzytelności, jak również dochód z innych praw, który według prawa Państwa, w którym spółka wypłacająca dywidendy ma siedzibę, jest pod względem podatkowym traktowany jak dochód z udziałów lub akcji.

4. Postanowień ustępów 1 i 2 nie stosuje się, jeżeli rzeczywisty beneficjent dywidend, mający miejsce zamieszkania lub siedzibę w Umawiającym się Państwie, prowadzi w drugim Umawiającym się Państwie, w którym spółka wypłacająca dywidendy ma siedzibę, działalność gospodarczą przez zakład położony w tym Państwie lub wykonuje w tym drugim Państwie wolny zawód w oparciu o stałą placówkę w nim położoną i gdy udział, z tytułu którego dywidendy są wypłacane, faktycznie wiąże się z działalnością takiego zakładu lub stałej placówki. W takim przypadku stosuje się odpowiednio postanowienia artykułu 7 lub artykułu 15.

5. Jeżeli osoba mająca miejsce zamieszkania lub siedzibę w Umawiającym się Państwie posiada zakład w drugim Umawiającym się Państwie, zyski wypłacone przez ten zakład mogą być opodatkowane podatkiem pobieranym u źródła zgodnie z prawem tego drugiego Umawiającego się Państwa. Jednakże podatek tak ustalony nie może przekroczyć podatku według stawki określonej w ustępie 2 litera a) od kwoty brutto zysków wypłaconych przez ten zakład.

6. Jeżeli spółka, której siedziba znajduje się w Umawiającym się Państwie, osiąga zyski albo dochody z drugiego Umawiającego się Państwa, wówczas to drugie Państwo nie może ani obciążać żadnym podatkiem dywidend wypłacanych przez tę spółkę, z wyjątkiem przypadku, gdy takie dywidendy są wypłacane osobie mającej miejsce zamieszkania lub siedzibę w tym drugim Państwie, lub przypadku, gdy udział, z tytułu którego takie dywidendy są wypłacane, faktycznie wiąże się z działalnością zakładu lub stałej placówki położonych w tym drugim Państwie, ani też obciążać niepodzielonych zysków spółki podatkiem od niewydziałonych zysków, nawet gdy wypłacone dywidendy lub niewydziałone zyski całkowicie lub częściowo pochodzą z zysków albo dochodów osiągniętych w takim drugim Państwie.

Artykuł 11 **Odsetki**

1. Odsetki, które powstają w Umawiającym się Państwie i wypłacane są osobie mającej miejsce zamieszkania lub siedzibę w drugim Umawiającym się Państwie, mogą być opodatkowane w tym drugim Państwie.

2. Jednakże takie odsetki mogą być także opodatkowane w tym Umawiającym się Państwie, w którym powstają, i zgodnie z prawem tego Państwa, ale jeżeli rzeczywisty beneficjent odsetek ma miejsce zamieszkania lub siedzibę w drugim Umawiającym się Państwie, to podatek w ten sposób ustalony nie może przekroczyć:

- a) 10 procent kwoty brutto odsetek, jeżeli rzeczywistym beneficjentem jest bank, a pożyczka lub kredyt zostały udzielone na okres przynajmniej 5 lat w celu sfinansowania nabycia sprzętu lub projektów inwestycyjnych, jak również w celu finansowania robót publicznych;
- b) 15 procent kwoty brutto odsetek we wszystkich pozostałych przypadkach.

3. Określenie „odsetki” użyte w niniejszym artykule oznacza dochód z wszelkiego rodzaju wierzytelności, zabezpieczonych, jak i niezabezpieczonych hipoteką, zawierających bądź nie prawo do udziału w zyskach dłużnika, a w szczególności dochody z pożyczek rządowych oraz dochody z obligacji lub skryptów dłużnych, włącznie z premiami i nagrodami związanymi z takimi pożyczkami, obligacjami lub skryptami dłużnymi, jak również inny dochód, który według prawa Państwa, w którym ten dochód powstaje, jest pod względem podatkowym traktowany jak dochód z pożyczonych kwot pieniężnych.

4. Bez względu na postanowienia ustępów 1 i 2, odsetki powstające w Umawiającym się Państwie i osiągnięte przez rzeczywistego beneficjenta, którym jest Rząd drugiego Umawiającego się Państwa, jednostka terytorialna lub agencja (włączając bank centralny lub instytucję finansową) będąca w całości własnością tego Rządu lub jednostki terytorialnej, będą opodatkowane tylko w tym drugim Państwie.

5. Postanowień ustępów 1 i 2 nie stosuje się, jeżeli rzeczywisty beneficjent odsetek, mający miejsce zamieszkania lub siedzibę w Umawiającym się Państwie, prowadzi w drugim Umawiającym się Państwie, w którym powstają odsetki, działalność gospodarczą przez położony tam zakład lub wykonuje w tym drugim Państwie wolny zawód w oparciu o stałą placówkę w nim położoną i wierzytelność, z tytułu której są wypłacane odsetki, jest faktycznie związana z takim zakładem lub stałą placówką. W takim przypadku stosuje się odpowiednio postanowienia artykułu 7 lub artykułu 15.

6. Ograniczenie stawki podatku, o którym mowa w ustępie 2, nie będzie miało zastosowania do odsetek powstających w Umawiającym się Państwie i wypłacanych położonemu w państwie trzecim zakładowi przedsiębiorstwa drugiego Umawiającego się Państwa, jeżeli podatek od takich odsetek nałożony w drugim Umawiającym się Państwie jest mniejszy niż 75 procent podatku, jaki zostałby nałożony w drugim Umawiającym się Państwie, gdyby takie odsetki były wypłacone bezpośrednio przedsiębiorstwu drugiego Umawiającego się Państwa.

7. Uważa się, że odsetki powstają w Umawiającym się Państwie, gdy osoba je wypłacająca ma miejsce zamieszkania lub siedzibę w tym Państwie. W przypadku jednak gdy osoba wypłacająca odsetki, bez względu na to, czy ma ona miejsce zamieszkania lub siedzibę w Umawiającym się Państwie, posiada w Umawiającym się Państwie zakład lub stałą placówkę, w związku z działalnością których powstało zobowiązanie, z tytułu którego są wypłacane odsetki, i takie odsetki są wypłacane przez ten zakład lub stałą placówkę, to wówczas uważa się, że odsetki takie powstają w tym Umawiającym się Państwie, w którym położony jest zakład lub stała placówka.

8. Jeżeli między osobą wypłacającą odsetki a ich rzeczywistym beneficjentem lub między nimi a osobą trzecią istnieją szczególne powiązania i dlatego kwota odsetek, mająca związek z wierzytelnością wynikającą z długu, przekracza kwotę, którą osoba wypłacająca odsetki i ich rzeczywisty beneficjent uzgodniliby bez tych powiązań, to postanowienia niniejszego artykułu stosuje się tylko do tej ostatniej wymienionej kwoty. W takim przypadku nadwyżka ponad tę kwotę podlega opodatkowaniu zgodnie z prawem każdego Umawiającego się Państwa i z uwzględnieniem innych postanowień niniejszej Umowy.

Artykuł 12 **Należności licencyjne**

1. Należności licencyjne powstające w Umawiającym się Państwie wypłacane osobie mającej miejsce zamieszkania lub siedzibę w drugim Umawiającym się Państwie mogą być opodatkowane w tym drugim Państwie.

2. Jednakże takie należności mogą być także opodatkowane w tym Umawiającym się Państwie, w którym powstają, i zgodnie z prawem tego Państwa, ale jeżeli ich rzeczywistym beneficjentem jest osoba mająca miejsce zamieszkania lub siedzibę w drugim Umawiającym się Państwie, podatek w ten sposób ustalony nie może przekroczyć:

- a) 15 procent kwoty brutto należności licencyjnych powstających w związku z użytkowaniem lub prawem do użytkowania znaków towarowych;

- b) 10 procent kwoty brutto należności licencyjnych we wszystkich pozostałych przypadkach.

3. Określenie „należności licencyjne” użyte w niniejszym artykule oznacza wszelkiego rodzaju należności otrzymywane w związku z użytkowaniem lub prawem do użytkowania wszelkich praw autorskich, w tym do dzieła literackiego, artystycznego lub naukowego, włącznie z filmami dla kin oraz filmami i taśmami do transmisji w radiu lub telewizji, jakiegokolwiek patentu, znaku towarowego, wzoru lub modelu, planu, tajemnicy technologii lub procesu produkcyjnego lub za użytkowanie lub prawo do użytkowania urządzenia przemysłowego, handlowego lub naukowego, lub za informacje związane z doświadczeniem w dziedzinie przemysłowej, handlowej lub naukowej.

4. Postanowień ustępów 1 i 2 nie stosuje się, jeżeli rzeczywisty beneficjent należności licencyjnych, mający miejsce zamieszkania lub siedzibę w Umawiającym się Państwie, prowadzi w drugim Umawiającym się Państwie, w którym powstają należności licencyjne, działalność gospodarczą przez zakład w nim położony lub wykonuje w tym drugim Państwie wolny zawód w oparciu o stałą placówkę w nim położoną, a prawa lub majątek, z tytułu których wypłacane są należności licencyjne, faktycznie wiążą się z działalnością tego zakładu lub stałej placówki. W takim przypadku stosuje się odpowiednio postanowienia artykułu 7 lub artykułu 15.

5. Uważa się, że należności licencyjne powstają w Umawiającym się Państwie, gdy osoba je wypłacająca ma miejsce zamieszkania lub siedzibę w tym Państwie. W przypadku jednak gdy osoba wypłacająca należności licencyjne, bez względu na to, czy ma ona miejsce zamieszkania lub siedzibę w Umawiającym się Państwie, posiada w Umawiającym się Państwie zakład lub stałą placówkę, w związku z działalnością których powstał obowiązek zapłaty tych należności licencyjnych, i takie należności licencyjne są wypłacane przez ten zakład lub stałą placówkę, to wówczas uważa się, że takie należności licencyjne powstają w tym Umawiającym się Państwie, w którym położony jest zakład lub stała placówka.

6. Jeżeli między osobą wypłacającą należności licencyjne a ich rzeczywistym beneficjentem lub między nimi a osobą trzecią istnieją szczególne powiązania i dlatego kwota płaconych należności licencyjnych, mająca związek z użytkowaniem, prawem lub informacją, przekracza kwotę, którą osoba wypłacająca należności licencyjne i ich rzeczywisty beneficjent uzgodniliby bez tych powiązań, to postanowienia niniejszego artykułu stosuje się tylko do tej ostatnio wymienionej kwoty. W takim przypadku nadwyżka ponad tę kwotę podlega opodatkowaniu zgodnie z prawem każdego Umawiającego się Państwa i z uwzględnieniem innych postanowień niniejszej Umowy.

Artykuł 13 **Opłaty za usługi techniczne**

1. Opłaty za usługi techniczne powstające w Umawiającym się Państwie, wypłacane osobie mającej miejsce zamieszkania lub siedzibę w drugim Umawiającym się Państwie, mogą być opodatkowane w tym drugim Państwie.

2. Jednakże, bez względu na postanowienia artykułu 15 i z zastrzeżeniem postanowień artykułów 8, 17 i 18, opłaty za usługi techniczne powstające w Umawiającym się Państwie mogą być także opodatkowane w tym Umawiającym się Państwie, w którym powstają, i zgodnie z prawem tego Państwa, ale jeżeli ich rzeczywistym beneficjentem jest osoba mająca miejsce zamieszkania lub siedzibę w drugim Umawiającym się Państwie, podatek w ten sposób ustalony nie może przekroczyć 10 procent kwoty opłat za usługi techniczne brutto.

3. Określenie „opłaty za usługi techniczne” użyte w tym artykule oznacza wszelkiego rodzaju płatności w związku z jakimikolwiek usługami zarządczymi, technicznymi lub doradczymi, chyba że płatność jest dokonywana:

- a) na rzecz pracownika osoby dokonującej płatności;
- b) z tytułu nauczania w instytucji edukacyjnej lub z tytułu nauczania przez instytucję edukacyjną;
- c) przez osobę fizyczną z tytułu usług wykorzystywanych na własny użytek.

4. Postanowień ustępów 1 i 2 nie stosuje się, jeżeli rzeczywisty beneficjent opłat za usługi techniczne, mający miejsce zamieszkania lub siedzibę w Umawiającym się Państwie, prowadzi w drugim Umawiającym się Państwie, w którym powstają opłaty za usługi techniczne, działalność gospodarczą przez zakład w nim położony lub wykonuje w tym drugim Państwie wolny zawód w oparciu o stałą placówkę w nim położoną, a prawa lub majątek, z tytułu których wypłacane są należności licencyjne, faktycznie wiążą się z działalnością tego zakładu lub stałej placówki. W takim przypadku stosuje się odpowiednio postanowienia artykułu 7 lub artykułu 15.

5. W rozumieniu niniejszego artykułu, z zastrzeżeniem ustępu 6, uważa się, że opłaty za usługi techniczne powstają w Umawiającym się Państwie, gdy osoba je wypłacająca ma miejsce zamieszkania lub siedzibę w tym Państwie lub jeżeli osoba wypłacająca takie opłaty, bez względu na to, czy ma ona miejsce zamieszkania lub siedzibę w Umawiającym się Państwie, posiada w Umawiającym się Państwie zakład lub stałą placówkę, w związku z działalnością których powstał obowiązek zapłaty tych opłat, i takie opłaty są wypłacane przez ten zakład lub stałą placówkę.

6. W rozumieniu niniejszego artykułu uważa się, że opłaty za usługi techniczne nie powstają w Umawiającym się Państwie, gdy osoba je wypłacająca ma miejsce zamieszkania lub siedzibę w tym Państwie i prowadzi w drugim Umawiającym się Państwie, w którym powstają opłaty za usługi techniczne, działalność gospodarczą przez zakład w nim położony lub wykonuje wolny zawód w oparciu o stałą placówkę położoną w tym drugim Państwie, i takie opłaty są wypłacane przez ten zakład lub stałą placówkę.

7. Jeżeli między osobą wypłacającą opłaty za usługi techniczne a ich rzeczywistym beneficjentem lub między nimi a osobą trzecią istnieją szczególne powiązania i dlatego kwota opłaty, mając na względzie usługi, za które płacone są opłaty, przekracza kwotę, którą osoba wypłacająca opłaty za usługi techniczne i ich rzeczywisty beneficjent uzgodniliby bez tych powiązań, to postanowienia niniejszego artykułu stosuje się tylko do tej ostatnio wymienionej kwoty. W takim przypadku nadwyżka tych opłat ponad tę kwotę podlega opodatkowaniu zgodnie z prawem każdego Umawiającego się Państwa i z uwzględnieniem innych postanowień niniejszej Umowy.

Artykuł 14

Zyski z przeniesienia własności majątku

1. Zyski osiągnane przez osobę mającą miejsce zamieszkania lub siedzibę w Umawiającym się Państwie z tytułu przeniesienia własności majątku nieruchomego, określonego w artykule 6, a położonego w drugim Umawiającym się Państwie, mogą być opodatkowane w tym drugim Państwie.

2. Zyski z tytułu przeniesienia własności majątku ruchomego stanowiącego część majątku zakładu, który przedsiębiorstwo jednego Umawiającego się Państwa posiada

w drugim Umawiającym się Państwie, lub majątku ruchomego należącego do stałej placówki, którą osoba zamieszkała w Umawiającym się Państwie dysponuje w drugim Umawiającym się Państwie w celu wykonywania wolnego zawodu, łącznie z tymi zyskami, które pochodzą z tytułu przeniesienia własności takiego zakładu (odrębnie albo z całym przedsiębiorstwem) lub stałej placówki, mogą być opodatkowane w tym drugim Państwie.

3. Zyski osiągnięte przez przedsiębiorstwo Umawiającego się Państwa, które eksploatuje statki morskie lub statki powietrzne w transporcie międzynarodowym, z przeniesienia własności takich statków morskich lub statków powietrznych oraz z przeniesienia własności majątku ruchomego związanego z eksploatacją takich statków morskich lub statków powietrznych podlegają opodatkowaniu tylko w tym Państwie.

4. Zyski osiągnięte przez osobę mającą miejsce zamieszkania lub siedzibę w Umawiającym się Państwie z przeniesienia własności udziałów lub akcji bądź porównywalnych praw, takich jak prawa w spółce osobowej lub truście, jak również certyfikaty lub jednostki uczestnictwa w funduszu inwestycyjnym, mogą zostać opodatkowane w drugim Umawiającym się Państwie, jeżeli w jakimkolwiek momencie w okresie 365 dni poprzedzających przeniesienie własności tych udziałów lub akcji bądź porównywalnych praw ich wartość pochodziła w więcej niż 50 procentach bezpośrednio lub pośrednio z majątku nieruchomości, zdefiniowanego w artykule 6 ustęp 2, położonego na terytorium drugiego Umawiającego się Państwa.

5. Zyski z tytułu przeniesienia własności jakiegokolwiek majątku innego niż wymieniony w ustępach 1, 2, 3 i 4, które powstają w drugim Umawiającym się Państwie, mogą być opodatkowane w tym drugim Państwie.

Artykuł 15 **Wolne zawody**

1. Dochód, który osoba mająca miejsce zamieszkania w Umawiającym się Państwie osiąga z wykonywania działalności zawodowej albo innej działalności o samodzielnym charakterze, podlega opodatkowaniu tylko w tym Państwie, z wyłączeniem następujących sytuacji, w których taki dochód może być opodatkowany również w drugim Umawiającym się Państwie:

- a) jeżeli ta osoba posiada stałą placówkę, którą regularnie dysponuje w drugim Umawiającym się Państwie dla celów wykonywania swojego zawodu lub działalności. W takim przypadku dochód ten może być opodatkowany w tym drugim Państwie tylko w takim zakresie, w jakim może być przypisany tej stałej placówce; lub
- b) jeżeli pobyt tej osoby w drugim Umawiającym się Państwie trwa okres lub okresy łącznie wynoszące lub przekraczające 183 dni w jakimkolwiek dwunastomiesięcznym okresie rozpoczynającym się lub kończącym w danym roku podatkowym; w takim przypadku dochód ten może być opodatkowany w tym drugim Państwie tylko w takim zakresie, w jakim jest osiągnięty z działalności wykonywanej w tym drugim Państwie.

2. Określenie „wolne zawody” obejmuje w szczególności samodzielnie wykonywaną działalność naukową, literacką, artystyczną, edukacyjną lub dydaktyczną, jak również samodzielnie wykonywaną działalność lekarzy, prawników, inżynierów, architektów, dentyków i księgowych.

Artykuł 16

Dochód z pracy najemnej

1. Z zastrzeżeniem postanowień artykułów 17, 19, 20 i 21, pensje, płace i podobne wynagrodzenia, które osoba mająca miejsce zamieszkania w Umawiającym się Państwie osiąga w związku z pracą najemną, będą podlegać opodatkowaniu tylko w tym Państwie, chyba że praca wykonywana jest w drugim Umawiającym się Państwie. Jeżeli praca jest tam wykonywana, to osiągnięte za nią wynagrodzenie może być opodatkowane w drugim Państwie.

2. Bez względu na postanowienia ustępu 1, wynagrodzenia, jakie osoba mająca miejsce zamieszkania w Umawiającym się Państwie osiąga w związku z pracą najemną wykonywaną w drugim Umawiającym się Państwie, podlegają opodatkowaniu tylko w pierwszym wymienionym Państwie, jeżeli:

- a) odbiorca przebywa w drugim Państwie przez okres lub okresy nieprzekraczające łącznie 183 dni w każdym dwunastomiesięcznym okresie rozpoczynającym się lub kończącym w danym roku podatkowym; i
- b) wynagrodzenie jest wypłacane przez pracodawcę lub w imieniu pracodawcy, który nie ma miejsca zamieszkania lub siedziby w drugim Państwie; i
- c) wynagrodzenie nie jest ponoszone przez zakład lub stałą placówkę, które pracodawca posiada w drugim Państwie.

3. Bez względu na poprzednie postanowienia niniejszego artykułu, wynagrodzenie osiągnięte przez osobę mającą miejsce zamieszkania w Umawiającym się Państwie w związku z pracą najemną jako członek stałej załogi statku morskiego lub statku powietrznego, wykonywaną na pokładzie statku morskiego lub statku powietrznego eksploatowanego w transporcie międzynarodowym, inną niż wykonywana na pokładzie statku morskiego lub statku powietrznego eksploatowanego wyłącznie na terytorium drugiego Umawiającego się Państwa, będzie podlegać opodatkowaniu tylko w pierwszym wymienionym Państwie.

Artykuł 17

Wynagrodzenia dyrektorów

Wynagrodzenia dyrektorów i inne podobne wypłaty, które osoba mająca miejsce zamieszkania w Umawiającym się Państwie osiąga z tytułu członkostwa w zarządzie lub radzie nadzorczej, lub jakimkolwiek innym podobnym organie spółki mającej siedzibę w drugim Umawiającym się Państwie, mogą być opodatkowane w tym drugim Państwie.

Artykuł 18

Artyści i sportowcy

1. Bez względu na postanowienia artykułów 15 i 16, dochód uzyskany przez mającego miejsce zamieszkania w Umawiającym się Państwie artystę, w tym artystę scenicznego, filmowego, radiowego, telewizyjnego, lub muzyka, lub przez sportowca, z działalności wykonywanej osobiście w tym charakterze w drugim Umawiającym się Państwie, może być opodatkowany w tym drugim Państwie.

2. Jeżeli dochód artysty lub sportowca, mający związek z działalnością wykonywaną osobiście w tym charakterze, nie przypada na rzecz tego artysty lub sportowca, lecz innej

osobie, wówczas dochód ten, bez względu na postanowienia artykułów 7, 15 i 16, może być opodatkowany w tym Umawiającym się Państwie, w którym działalność tego artysty lub sportowca jest wykonywana.

Artykuł 19

Emerytury, renty, renty kapitałowe i świadczenia z ubezpieczenia społecznego

1. Z zastrzeżeniem postanowień artykułu 20 ustęp 2, emerytury, renty i inne podobne świadczenia z tytułu wcześniejszego zatrudnienia oraz renty kapitałowe, powstające w Umawiającym się Państwie i wypłacane osobie mającej miejsce zamieszkania w drugim Umawiającym się Państwie, mogą być opodatkowane w pierwszym wymienionym Państwie.

2. Bez względu na postanowienia ustępu 1, emerytury, renty i inne świadczenia dokonywane w ramach publicznego systemu będącego częścią systemu ubezpieczeń społecznych Umawiającego się Państwa lub jego jednostki terytorialnej lub władzy lokalnej podlegają opodatkowaniu tylko w tym Państwie.

Artykuł 20

Pracownicy państwowi

1. a) Pensje, płace oraz inne podobne wynagrodzenie, wypłacane przez Umawiające się Państwo lub jego jednostkę terytorialną lub władzę lokalną osobie fizycznej z tytułu usług świadczonych na rzecz tego Państwa lub jego jednostki terytorialnej bądź władzy lokalnej, podlegają opodatkowaniu tylko w tym Państwie.
- b) Jednakże takie pensje, płace oraz inne podobne wynagrodzenie podlegają opodatkowaniu tylko w drugim Umawiającym się Państwie, jeżeli usługi są świadczone w tym Państwie, a osoba je otrzymująca ma miejsce zamieszkania w tym drugim Państwie oraz osoba ta:
  - (i) jest obywatelem tego Państwa; lub
  - (ii) nie stała się osobą mającą miejsce zamieszkania w tym Państwie wyłącznie w celu świadczenia tych usług.
2. a) Bez względu na postanowienia ustępu 1, emerytury, renty oraz inne podobne świadczenia wypłacane przez Umawiające się Państwo lub jego jednostkę terytorialną bądź władzę lokalną lub z funduszy utworzonych przez Umawiające się Państwo lub jego jednostkę terytorialną lub władzę lokalną osobie fizycznej z tytułu usług świadczonych na rzecz tego Państwa lub jednostki terytorialnej lub władzy lokalnej będą opodatkowane wyłącznie w tym Państwie.
- b) Jednakże takie emerytury, renty oraz inne podobne świadczenia podlegają opodatkowaniu tylko w drugim Umawiającym się Państwie, jeżeli osoba fizyczna jest jego obywatelem oraz ma miejsce zamieszkania w tym Państwie.
3. Postanowienia artykułów 16, 17, 18 i 19 mają zastosowanie do pensji, plac, emerytur, rent oraz innych podobnych świadczeń, wypłacanych z tytułu świadczenia usług pozostających w związku z działalnością gospodarczą prowadzoną przez Umawiające się Państwo lub jego jednostkę terytorialną lub władzę lokalną.

Artykuł 21

Nauczyciele i pracownicy naukowci

Osoba fizyczna, która ma lub miała bezpośrednio przed wizytą w Umawiającym się Państwie miejsce zamieszkania w drugim Umawiającym się Państwie i która, na zaproszenie Rządu pierwszego wymienionego Państwa lub uniwersytetu, szkoły wyższej, szkoły lub muzeum w tym pierwszym wymienionym Państwie lub w ramach oficjalnego programu wymiany kulturalnej, przebywa w tym Państwie przez okres nieprzekraczający dwóch kolejnych lat, wyłącznie w celu nauczania, prowadzenia wykładów lub prowadzenia badań w takich instytucjach, będzie zwolniona z podatku w tym Państwie z tytułu wynagrodzenia za taką działalność, pod warunkiem że takie wynagrodzenie pochodzi ze źródeł spoza tego Państwa.

Artykuł 22

Studenci

Należności otrzymywane na utrzymanie się, kształcenie się lub odbywanie praktyki przez studenta, ucznia, praktykanta lub stażystę, który przebywa w Umawiającym się Państwie wyłącznie w celu kształcenia się lub odbywania praktyki, a który ma lub bezpośrednio przed przybyciem do tego Państwa miał miejsce zamieszkania w drugim Umawiającym się Państwie, nie będą opodatkowane w pierwszym Państwie, jeżeli należności te pochodzą ze źródeł spoza tego pierwszego Państwa.

Artykuł 23

Inne dochody

1. Części dochodu osoby mającej miejsce zamieszkania lub siedzibę w Umawiającym się Państwie, bez względu na to skąd pochodzą, o których nie było mowy w poprzednich artykułach niniejszej Umowy, podlegają opodatkowaniu tylko w tym Państwie.

2. Postanowienia ustępu 1 nie mają zastosowania do dochodu niebędącego dochodem z majątku nieruchomego określonego w artykule 6 ustęp 2, jeżeli osoba uzyskująca taki dochód, mająca miejsce zamieszkania lub siedzibę w Umawiającym się Państwie, prowadzi w drugim Umawiającym się Państwie działalność gospodarczą przez zakład w nim położony lub wykonuje w drugim Umawiającym się Państwie wolny zawód w oparciu o stałą placówkę w nim położoną i gdy prawa lub majątek, z tytułu których wypłacany jest dochód, są rzeczywiście związane z działalnością takiego zakładu lub stałej placówki. W takim przypadku stosuje się odpowiednio postanowienia artykułu 7 lub artykułu 15.

3. Bez względu na postanowienia ustępów 1 i 2, części dochodu osoby mającej miejsce zamieszkania lub siedzibę w Umawiającym się Państwie, nieobjęte postanowieniami poprzednich artykułów niniejszej Umowy i powstające w drugim Umawiającym się Państwie mogą być także opodatkowane w tym drugim Państwie.

Artykuł 24

Eliminowanie podwójnego opodatkowania

1. W Polsce podwójne opodatkowanie będzie eliminowane w następujący sposób:

W przypadku gdy osoba mająca miejsce zamieszkania lub siedzibę w Polsce uzyskuje dochód, który zgodnie z postanowieniami niniejszej Umowy może być opodatkowany w Brazylii (z wyłączeniem sytuacji, gdy te postanowienia zezwalają na opodatkowanie przez Brazylię wyłącznie z powodu, że dany dochód jest także dochodem uzyskiwanym przez osobę mającą miejsce zamieszkania lub siedzibę na terytorium Brazylii), Polska zezwoli

na odliczenie od podatku od dochodu takiej osoby kwoty równej podatkowi od dochodu zapłaconemu w Brazylii. Jednakże odliczenie takie nie może przekroczyć tej części podatku od dochodu, obliczonego przed dokonaniem odliczenia, która przypada na taki dochód, który może być opodatkowany w Brazylii.

2. W Brazylii podwójne opodatkowanie będzie eliminowane w następujący sposób:

W przypadku gdy osoba mająca miejsce zamieszkania lub siedzibę w Brazylii uzyskuje dochód, który zgodnie z postanowieniami niniejszej Umowy może być opodatkowany w Polsce, Brazylii zezwoli, z zastrzeżeniem postanowień jej prawa dotyczących eliminowania podwójnego opodatkowania (które nie będą wpływać na niniejsze ogólne zasady), na odliczenie od podatku od dochodu takiej osoby kwoty równej podatkowi od dochodu zapłaconemu w Polsce. Jednakże odliczenie takie nie może przekroczyć tej części podatku od dochodu, obliczonego przed dokonaniem odliczenia, która przypada na taki dochód, który może być opodatkowany w Polsce.

3. Jeżeli zgodnie z jakimkolwiek postanowieniem niniejszej Umowy dochód uzyskany przez osobę mającą miejsce zamieszkania lub siedzibę w Umawiającym się Państwie jest zwolniony z podatku w tym Państwie, wówczas to Państwo może jednak przy obliczaniu kwoty podatku od pozostałego dochodu takiej osoby wziąć pod uwagę dochód zwolniony z opodatkowania.

Artykuł 25 **Równe traktowanie**

1. Obywatele Umawiającego się Państwa nie mogą być poddani w drugim Umawiającym się Państwie ani opodatkowaniu, ani związanym z nim obowiązkom, które są inne lub bardziej uciążliwe od tych, którym w tych samych okolicznościach, w szczególności w odniesieniu do miejsca zamieszkania lub siedziby, są lub mogą być poddani obywatele tego drugiego Państwa.

2. Opodatkowanie zakładu, który przedsiębiorstwo Umawiającego się Państwa posiada w drugim Umawiającym się Państwie, nie będzie w drugim Państwie bardziej niekorzystne niż opodatkowanie przedsiębiorstw tego drugiego Państwa prowadzących taką samą działalność. Postanowienia niniejszego nie należy rozumieć w ten sposób, że zobowiązuje ono Umawiające się Państwo do przyznania osobom mającym miejsce zamieszkania w drugim Umawiającym się Państwie osobistych zwolnień podatkowych, udogodnień i obniżek z uwagi na stan cywilny bądź obowiązki rodzinne, które przyznaje osobom mającym miejsce zamieszkania na jego terytorium.

3. Z wyjątkiem przypadków stosowania postanowień artykułu 9, artykułu 11 ustęp 8, artykułu 12 ustęp 6 lub artykułu 13 ustęp 7, odsetki, należności licencyjne, opłaty za usługi techniczne i inne płatności dokonywane przez przedsiębiorstwo Umawiającego się Państwa osobie mającej miejsce zamieszkania lub siedzibę w drugim Umawiającym się Państwie są odliczane, przy określeniu zysku takiego przedsiębiorstwa podlegającego opodatkowaniu, na takich samych warunkach, jakby były wypłacane osobie mającej miejsce zamieszkania lub siedzibę w pierwszym wymienionym Państwie.

4. Przedsiębiorstwa Umawiającego się Państwa, których kapitał należy w całości lub częściowo albo jest kontrolowany bezpośrednio lub pośrednio przez jedną lub więcej osób mających miejsce zamieszkania lub siedzibę w drugim Umawiającym się Państwie, nie mogą być w pierwszym Umawiającym się Państwie poddane ani opodatkowaniu, ani związanym z nim obowiązkom, które są inne lub bardziej uciążliwe niż opodatkowanie i związane z nim

obowiązki, którym są lub mogą być poddane podobne przedsiębiorstwa pierwszego wymienionego Państwa.

5. Postanowienia niniejszego artykułu mają zastosowanie tylko do podatków objętych niniejszą Umową.

Artykuł 26 **Procedura wzajemnego porozumiewania się**

1. Jeżeli osoba jest zdania, że działania jednego lub obu Umawiających się Państw powodują lub spowodują dla niej opodatkowanie, które jest niezgodne z postanowieniami niniejszej Umowy, wówczas może ona, niezależnie od środków odwoławczych przewidzianych w prawie wewnętrznym tych Umawiających się Państw, przedstawić swoją sprawę właściwemu organowi Umawiającego się Państwa, w którym ma ona miejsce zamieszkania lub siedzibę. Sprawa powinna być przedstawiona w ciągu trzech lat, licząc od dnia pierwszego zawiadomienia o działaniu powodującym opodatkowanie, które jest niezgodne z postanowieniami niniejszej Umowy.

2. Właściwy organ, jeżeli uzna zarzut za uzasadniony i nie może sam spowodować zadowalającego rozwiązania, podejmie starania, aby przypadek ten uregulować w drodze wzajemnego porozumienia z właściwym organem drugiego Umawiającego się Państwa, tak aby uniknąć opodatkowania niezgodnego z niniejszą Umową. Każde osiągnięte porozumienie zostanie wprowadzone w życie bez względu na terminy przewidziane przez prawo wewnętrzne Umawiających się Państw.

3. Właściwe organy Umawiających się Państw podejmą starania, aby w drodze wzajemnego porozumienia usuwać wszelkie trudności lub wątpliwości, które mogą powstać przy interpretacji lub stosowaniu niniejszej Umowy. Mogą one również wspólnie uzgodnić podjęcie środków w celu eliminowania podwójnego opodatkowania w sytuacjach nieuregulowanych niniejszą Umową.

4. Właściwe organy Umawiających się Państw mogą porozumiewać się ze sobą bezpośrednio w celu osiągnięcia porozumienia w rozumieniu poprzednich ustępów.

Artykuł 27 **Wymiana informacji**

1. Właściwe organy Umawiających się Państw będą wymieniały takie informacje, które mogą mieć istotne znaczenie dla stosowania postanowień niniejszej Umowy albo dla wykonywania lub wdrażania prawa wewnętrznego Umawiających się Państw dotyczącego podatków bez względu na ich rodzaj i nazwę, nałożonych przez Umawiające się Państwa lub ich jednostki terytorialne lub władze lokalne w zakresie, w jakim opodatkowanie to nie jest sprzeczne z niniejszą Umową. Wymiana informacji nie jest ograniczona postanowieniami artykułów 1 i 2.

2. Wszelkie informacje uzyskane przez Umawiające się Państwo zgodnie z ustępem 1 będą stanowiły tajemnicę na takiej samej zasadzie jak informacje uzyskane zgodnie z prawem wewnętrznym tego Państwa i będą mogły być ujawnione jedynie osobom lub organom (w tym sądom i organom administracyjnym) zajmującym się wymiarem lub poborem, egzekucją lub ściganiem albo rozpatrywaniem odwołań w zakresie podatków, o których mowa w ustępie 1, lub sprawującym nadzór nad wyżej wymienionymi. Takie osoby lub organy będą wykorzystywać informacje wyłącznie w takich celach. Mogą one ujawniać te informacje w jawnym postępowaniu sądowym lub w orzeczeniach sądowych. Bez względu na powyższe, informacje uzyskane przez Umawiające się Państwo mogą być wykorzystane dla innych celów, w przypadku gdy takie informacje mogą być wykorzystane do takich celów

zgodnie z prawem obu Umawiających się Państw, a właściwy organ Umawiającego się Państwa, które dostarczyło informacje, zezwoli na takie wykorzystanie.

3. Postanowienia ustępów 1 i 2 nie mogą być w żadnym przypadku interpretowane jako zobowiązujące Umawiające się Państwo do:

- a) stosowania środków administracyjnych, które są sprzeczne z prawem lub praktyką administracyjną tego lub drugiego Umawiającego się Państwa;
- b) udzielania informacji, których uzyskanie nie byłoby możliwe na podstawie prawa lub w ramach normalnej praktyki administracyjnej tego lub drugiego Umawiającego się Państwa;
- c) udzielania informacji, które ujawniłyby tajemnicę handlową, gospodarczą, przemysłową, kupiecką lub zawodową lub sposób prowadzenia działalności handlowej lub informacji, których ujawnienie byłoby sprzeczne z porządkiem publicznym (ordre public).

4. Jeżeli Umawiające się Państwo występuje o informację zgodnie z niniejszym artykułem, drugie Umawiające się Państwo użyje środków służących zbieraniu informacji, aby ją uzyskać, nawet jeżeli to drugie Państwo nie potrzebuje tej informacji dla własnych celów podatkowych. Wymóg, o którym mowa w zdaniu poprzednim, podlega ograniczeniom, o których mowa w ustępie 3, lecz w żadnym przypadku takie ograniczenia nie mogą być interpretowane jako zezwalające Umawiającemu się Państwu na odmowę dostarczenia informacji jedynie dlatego, że nie ma ono wewnętrznego interesu w odniesieniu do takiej informacji.

5. Postanowienia ustępu 3 w żadnym przypadku nie będą interpretowane jako zezwalające Umawiającemu się Państwu na odmowę dostarczenia informacji wyłącznie z takiego powodu, że informacja jest w posiadaniu banku, innej instytucji finansowej, przedstawiciela, agenta lub powiernika albo dotyczy relacji właścicielskich w danym podmiocie.

Artykuł 28

Uprawnienie do korzyści umownych

1. Jeżeli prawo wewnętrzne Umawiającego się Państwa zawiera postanowienia lub wprowadzi po podpisaniu niniejszej Umowy postanowienia, zgodnie z którymi zagraniczny dochód uzyskany przez spółkę z Umawiającego się Państwa z tytułu:

- a) żeglugi;
- b) działalności bankowej, finansowej, ubezpieczeniowej, inwestycyjnej lub podobnej; lub
- c) działalności w charakterze spółki holdingowej, centrum koordynacyjnego lub podobnego podmiotu dostarczającego usługi administracyjne bądź zapewniającego inne wsparcie spółkom z grupy, które prowadzą działalność zasadniczo w Państwach trzecich,

nie jest opodatkowany w tym Państwie lub jest opodatkowany stawką niższą niż 75 procent stawki, która ma zastosowanie do dochodu z podobnej działalności wykonywanej w kraju, wówczas drugie Umawiające się Państwo nie będzie zobligowane do stosowania wynikających z niniejszej Umowy ograniczeń w zakresie jego prawa do opodatkowania dochodu uzyskanego przez tę spółkę z takiej działalności zagranicznej lub jego prawa do opodatkowania dywidend wypłacanych przez tę spółkę.

2. Bez względu na postanowienia ustępu 1, spółka mająca siedzibę w Umawiającym się Państwie, która uzyskuje dochód ze źródeł z drugiego Umawiającego się Państwa, nie będzie uprawniona w tym drugim Umawiającym się Państwie do korzyści przewidzianych w niniejszej Umowie, jeżeli, w tym momencie lub przez co najmniej połowę dni dwunastomiesięcznego okresu obejmującego ten moment, osoby, które nie mają miejsca zamieszkania lub siedziby w pierwszym wymienionym Państwie lub które nie są uprawnione do korzyści przewidzianych w niniejszej Umowie, posiadają bezpośrednio lub pośrednio co najmniej 50 procent udziałów lub akcji tej spółki. Jednakże poprzednie zdanie nie będzie miało zastosowania, jeżeli podstawowy rodzaj udziałów lub akcji tej spółki jest regularnie przedmiotem obrotu na jednej lub większej liczbie uznanych giełd papierów wartościowych lub jeżeli spółka ta prowadzi rzeczywistą działalność gospodarczą w Umawiającym się Państwie, w którym ma siedzibę, inną niż jedynie posiadanie papierów wartościowych lub innych składników majątkowych lub jedynie wykonywanie działalności o charakterze pomocniczym lub przygotowawczym lub podobnej działalności na rzecz podmiotów powiązanych.

3. W przypadku gdy:

- a) przedsiębiorstwo Umawiającego się Państwa uzyskuje dochód z drugiego Umawiającego się Państwa i pierwsze wymienione Umawiające się Państwo traktuje ten dochód jako przypisany do zakładu przedsiębiorstwa, który jest położony w Państwie trzecim; oraz
- b) zyski przypisane temu zakładowi są zwolnione z opodatkowania w pierwszym wymienionym Umawiającym się Państwie,

wówczas korzyści przewidziane w Umowie nie będą przyznane w odniesieniu do jakiegokolwiek części dochodu opodatkowanej w Państwie trzecim w wysokości mniejszej niż 75 procent podatku, jaki zostałby nałożony w pierwszym wymienionym Umawiającym się Państwie na tę część dochodu, jeżeli ten zakład byłby położony w pierwszym wymienionym Umawiającym się Państwie. W takim przypadku jakiegokolwiek dochód, do którego mają zastosowanie postanowienia niniejszego ustępu, pozostanie opodatkowany zgodnie z prawem wewnętrznym drugiego Umawiającego się Państwa, bez względu na inne postanowienia Umowy.

4. Jeżeli osoba mająca miejsce zamieszkania lub siedzibę w Umawiającym się Państwie nie jest uprawniona do korzyści na podstawie ustępów 1, 2 lub 3 niniejszego artykułu, właściwy organ Umawiającego się Państwa, w którym odmówiono korzyści na podstawie poprzednich ustępów niniejszego artykułu, może jednak przyznać korzyści wynikające z niniejszej Umowy lub korzyści w odniesieniu do danej części dochodu, biorąc pod uwagę przedmiot oraz cel niniejszej Umowy, ale tylko wówczas, gdy taka osoba skutecznie wykaże temu właściwemu organowi, że ani jej utworzenie, nabycie czy utrzymywanie, jak również prowadzenie przez nią działalności, nie miały głównie na celu uzyskania korzyści przewidzianych niniejszą Umową. Zarówno przed uwzględnieniem, jak i odmową uwzględnienia wniosku osoby mającej miejsce zamieszkania lub siedzibę w drugim Państwie, złożonego na podstawie niniejszego ustępu, właściwy organ Umawiającego się Państwa, do którego wpłynął wniosek, skonsultuje się z właściwym organem drugiego Państwa.

5. W rozumieniu poprzednich ustępów niniejszego Artykułu:

- a) określenie „uznana giełda papierów wartościowych” oznacza:

- (i) jakąkolwiek giełdę papierów wartościowych utworzoną i uregulowaną w takim charakterze, zgodnie z prawem któregoś z Umawiających się Państw; oraz
  - (ii) jakąkolwiek inną giełdę papierów wartościowych uzgodnioną przez właściwe organy Umawiających się Państw;
- b) w odniesieniu do podmiotów, które nie są spółkami, pojęcie „udziały lub akcje” oznacza prawa, które są porównywalne do udziałów lub akcji;
  - c) pojęcie „podstawowy rodzaj udziałów lub akcji” oznacza rodzaj lub rodzaje udziałów lub akcji w spółce lub w podmiocie, które reprezentują większość łącznej liczby praw głosu oraz wartości spółki lub podmiotu.

6. Bez względu na inne postanowienia niniejszej Umowy, korzyść w niej przewidziana nie zostanie przyznana w odniesieniu do części dochodu, jeżeli można racjonalnie przyjąć, mając na względzie wszelkie mające znaczenie fakty i okoliczności, że uzyskanie tej korzyści było jednym z głównych celów utworzenia jakiejkolwiek struktury lub zawarcia jakiejkolwiek transakcji, które spowodowały bezpośrednio lub pośrednio powstanie tej korzyści, chyba że ustalono, że przyznanie tej korzyści w danych okolicznościach byłoby zgodne z przedmiotem oraz celem odpowiednich postanowień niniejszej Umowy.

Artykuł 29 **Członkowie misji dyplomatycznych i urzędów konsularnych**

Postanowienia niniejszej Umowy nie naruszają przywilejów podatkowych przysługujących członkom misji dyplomatycznych i urzędów konsularnych na podstawie ogólnych zasad prawa międzynarodowego lub postanowień szczególnych umów.

Artykuł 30 **Wejście w życie**

1. Każde z Umawiających się Państw notyfikuje sobie wzajemnie drogą dyplomatyczną, że zostały spełnione wszystkie procedury wymagane w jego prawie wewnętrznym dla wejścia w życie niniejszej Umowy.

2. Umowa niniejsza wejdzie w życie po upływie trzech miesięcy od dnia otrzymania późniejszej z not, przy czym będzie miała zastosowanie:

a) w Polsce:

w odniesieniu do lat podatkowych i okresów rozpoczynających się oraz zdarzeń powodujących powstanie opodatkowania mających miejsce w pierwszym dniu lub po pierwszym dniu stycznia roku kalendarzowego następującego po roku, w którym Umowa weszła w życie;

b) w Brazylii:

(i) w odniesieniu do podatków potrącanych u źródła, do dochodu wypłaconego, przekazanego lub zaliczonego w dniu 1 stycznia lub po tym dniu w roku następującym po roku, w którym niniejsza Umowa wejdzie w życie; oraz

- (ii) w odniesieniu do pozostałych podatków, do dochodu powstającego w latach podatkowych rozpoczynających się w dniu 1 stycznia lub po tym dniu w roku następującym po roku, w którym niniejsza Umowa wejdzie w życie.

Artykuł 31 Wypowiedzenie

Każde Umawiające się Państwo może wypowiedzieć niniejszą Umowę w drodze dyplomatycznej przez przekazanie noty o wypowiedzeniu na co najmniej sześć miesięcy przed końcem jakiegokolwiek roku kalendarzowego rozpoczynającego się po upływie pięciu lat od wejścia w życie niniejszej Umowy. W takim przypadku niniejsza Umowa przestanie obowiązywać:

a) w Polsce:

w odniesieniu do lat podatkowych i okresów rozpoczynających się oraz zdarzeń powodujących powstanie opodatkowania mających miejsce w pierwszym dniu lub po pierwszym dniu stycznia roku kalendarzowego następującego po roku, w którym została przekazana nota;

b) w Brazylii:

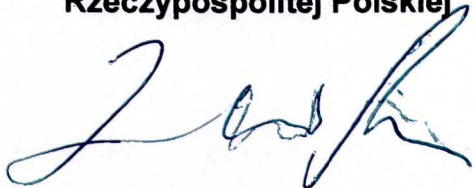
(i) w odniesieniu do podatków potrącanych u źródła, do dochodu wypłaconego, przekazanego lub zaliczonego w dniu 1 stycznia lub po tym dniu w roku następującym po roku, w którym została przekazana nota; oraz

(ii) w odniesieniu do pozostałych podatków, do dochodu powstającego w latach podatkowych rozpoczynających się w dniu 1 stycznia lub po tym dniu w roku następującym po roku, w którym została przekazana nota.

Na dowód czego niżej podpisani, należycie upoważnieni, podpisali niniejszą Umowę.

Sporządzono w Nowym Jorku, dnia 20 września 2022 roku, w dwóch egzemplarzach, każdy w językach polskim, portugalskim i angielskim, przy czym wszystkie teksty są jednakowo autentyczne. W przypadku rozbieżności przy ich interpretacji rozstrzygający będzie tekst angielski.

**W imieniu
Rzeczypospolitej Polskiej**

**W imieniu
Federacyjnej Republiki Brazylii**

PROTOKÓŁ

Przy podpisaniu Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Federacyjną Republiką Brazylii w sprawie eliminowania podwójnego opodatkowania w zakresie podatków od dochodu oraz zapobiegania uchylaniu się i unikaniu opodatkowania, niżej podpisani, należycie upoważnieni, uzgodnili następujące postanowienia, które stanowią integralną część Umowy.

1. W odniesieniu do Umowy

Jeżeli jakikolwiek traktat lub umowa między Umawiającymi się Państwami, inna niż niniejsza Umowa, zawiera klauzulę o równym traktowaniu lub klauzulę najwyższego uprzywilejowania, rozumie się, że takie klauzule nie mają zastosowania do podatków objętych niniejszą Umową, chyba że wyraźnie określono to w takim traktacie lub umowie.

2. W odniesieniu do artykułu 9:

a) Polska będzie stosowała następujące postanowienie:

„Jeżeli Umawiające się Państwo włącza do zysków przedsiębiorstwa tego Państwa, odpowiednio opodatkowuje, zyski przedsiębiorstwa drugiego Umawiającego się Państwa, z tytułu których przedsiębiorstwo to zostało opodatkowane w tym drugim Państwie, i zyski w ten sposób włączone są zyskami, które osiągnęłyby przedsiębiorstwo pierwszego wymienionego Państwa, gdyby warunki ustalone między obydwojema przedsiębiorstwami były takie, jak między przedsiębiorstwami niezależnymi, wtedy to drugie Państwo dokona odpowiedniej korekty kwoty podatku wymierzonego od tych zysków. Przy ustalaniu takiej korekty będą odpowiednio uwzględnione inne postanowienia niniejszej Umowy, a właściwe organy Umawiających się Państw będą w razie konieczności porozumiewać się ze sobą bezpośrednio”.

b) Jeżeli po podpisaniu niniejszej Umowy jakakolwiek konwencja lub umowa zawarta przez Brazylię z Państwem trzecim będzie zawierać postanowienia przewidujące skutek równorzędny postanowieniom litery a), wówczas Brazylija będzie również stosować wskazane powyżej postanowienia litery a), gdy tylko takie postanowienia będą obowiązywać między Brazylią i tym trzecim Państwem. Brazylija poinformuje Polskę o wszelkich takich postanowieniach, które będą obowiązywać między Brazylią a Państwem trzecim.

c) Wskazane powyżej postanowienia litery a) nie będą stosowane, jeżeli postępowanie sądowe, administracyjne lub inne postępowanie zakończyło się ostatecznym orzeczeniem, uznającym, że w wyniku działań powodujących korektę zysków na mocy artykułu 9, jedno z przedsiębiorstw podlega sankcjom z tytułu oszustwa, rażącego zaniedbania lub umyślnego niewykonania zobowiązania.

3. W odniesieniu do artykułu 11:

a) Rozumie się, że odsetki płatne zgodnie z prawem brazylijskim jako „odsetki od kapitału własnego” („juros sobre o capital próprio” w języku portugalskim) są również uznawane za odsetki dla celów artykułu 11 ustęp 3.

b) Rozumie się, że postanowienia artykułu 11 ustęp 4 będą mieć zastosowanie do odsetek płatnych agencji (włączając instytucję finansową) będącą w całości własnością Rządu Umawiającego się Państwa lub jego władzy lokalnej, wyłącznie jeżeli takie odsetki są otrzymywane przez agencję w związku z pełnieniem funkcji o charakterze publicznym.

4. W odniesieniu do artykułów 11 i 12

Jeżeli po dacie podpisania niniejszej Umowy Brazylia uzgodni w jakiejkolwiek konwencji lub umowie z państwem członkowskim Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD), z wyłączeniem jakiegokolwiek państwa Ameryki Łacińskiej, stawki niższe (włączając zwolnienie) niż te przewidziane w artykule 11 ustęp 2 litera b) lub artykule 12 ustęp 2 litera a) niniejszej Umowy, wówczas stawki przewidziane we wskazanych powyżej postanowieniach niniejszej Umowy zostaną zastąpione przez stawkę 10%, od dnia, gdy takie niższe stawki (lub zwolnienia) będą obowiązywać, i tak długo, jak będą stosowane.

5. W odniesieniu do artykułu 13

Rozumie się, że postanowienia artykułu 13 ustęp 3 będą miały zastosowanie do wszelkiego rodzaju należności otrzymywanych w związku ze świadczeniem wsparcia technicznego.

6. W odniesieniu do artykułu 17

Rozumie się, że w przypadku Brazylii postanowienia artykułu 17 będą miały zastosowanie także do członków rad administracyjnych i finansowych ustanowionych na podstawie odpowiednio Rozdziału XII, Sekcja I i Rozdziału XIII brazylijskiego Prawa Handlowego (Akt nr 6,404, z dnia 15 grudnia 1976 r.).

7. W odniesieniu do artykułu 25:

- a) Rozumie się, że postanowienia artykułu 10 ustęp 5 nie są sprzeczne z postanowieniami artykułu 25 ustęp 2.
- b) Rozumie się, że postanowienia brazylijskiego prawa podatkowego w zakresie ograniczenia odliczalności należności licencyjnych, zdefiniowanych w artykule 12 ustęp 3, przy ustalaniu podlegającego opodatkowaniu zysku zakładu na podstawie artykułu 7 ustęp 3, nie są w sprzeczności z postanowieniami artykułu 25 ustęp 2 obecnej Umowy.
- c) Rozumie się, że w przypadku Brazylii, w odniesieniu do artykułu 25 ustęp 4, nie mają charakteru dyskryminacyjnego jakiejkolwiek obowiązki inne niż bezpośrednio związane ze zobowiązaniem do zapłaty podatków (to jest „obowiązki akcesoryjne” („obrigações acessórias”) zgodnie z definicją w Narodowym Kodeksie Podatkowym – Akt nr 5,172/66 i Ustawa o Podatku Dochodowym – Dekret nr 9.580/2018), którym mogą być poddane przedsiębiorstwa Brazylii, których kapitał bezpośrednio lub pośrednio w całości lub w części jest posiadany lub kontrolowany przez jedną lub więcej osób mających miejsce zamieszkania lub siedzibę w Polsce.

8. W odniesieniu do artykułu 26

Rozumie się, że bez względu na uczestnictwo Umawiających się Państw w Układzie Ogólnym w sprawie Handlu Usługami (General Agreement on Trade in Services – GATS) lub w innych umowach międzynarodowych, kwestie podatkowe odnoszące się do podatków objętych niniejszą Umową powstające między Umawiającymi się Państwami będą regulowane wyłącznie postanowieniami niniejszej Umowy.

9. W odniesieniu do artykułu 27:

- a) Rozumie się, że w odniesieniu do wniosków przedstawianych przez Brazylię podatki, o których mowa w artykule 27 ustęp 1, oznaczają wyłącznie podatki federalne.
- b) Umawiające się Państwa dostrzegają wagę wymiany informacji we wszelkich formach (na wniosek, automatycznie i spontanicznie) oraz dostrzegają wspólne korzyści wynikające z takiej wymiany.

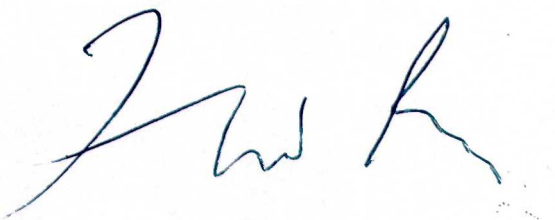
10. W odniesieniu do artykułu 28

Rozumie się, że postanowienia niniejszej Umowy nie stoją na przeszkodzie w stosowaniu przez Umawiające się Państwo jego prawa wewnętrznego nakierowanego na zwalczanie uchylania się i unikania opodatkowania, bez względu na to, czy regulacje te zostały w ten sposób nazwane, włączając postanowienia jego prawa dotyczące „niedostatecznej kapitalizacji” lub odsunięcia w czasie płatności podatku dochodowego, takie jak przepisy o zagranicznych spółkach kontrolowanych (CFCs).

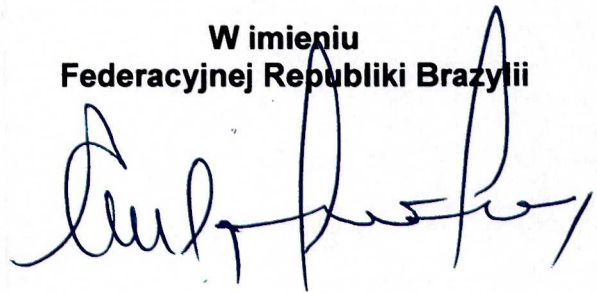
Na dowód czego niżej podpisani, należycie upoważnieni, podpisali niniejszy Protokół.

Sporządzono w Nowym Jorku, dnia 20 września ..... 2022 roku, w dwóch egzemplarzach, każdy w językach polskim, portugalskim i angielskim, przy czym wszystkie teksty są jednakowo autentyczne. W przypadku rozbieżności przy ich interpretacji rozstrzygający będzie tekst angielski.

**W imieniu
Rzeczypospolitej Polskiej**

**W imieniu
Federacyjnej Republiki Brazylii**

Stwierdzam zgodność
fotokopii z oryginałem/edpisem

Warszawa, dnia 27/09/2022 r.

Stawomir Majczyk

Stawomir Majczyk

Zastępca Dyrektora

DEPARTAMENT PRAWNO-TRAKTATOWY